

ת"פ 53660/07/15 - מדינת ישראל נגד מ נ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 53660-07-15 מדינת ישראל נ' נ
ת"פ 2688-12-14 מדינת ישראל נ' נ
בפני כבוד השופט אוהד גורדון

בעניין: מדינת ישראל על ידי יחידת תביעות ירושלים

המאשימה

נגד

מ נ על ידי ב"כ עו"ד ח' הדיה

הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. בהליך זה נדונים שני כתבי אישום שאוחדו. זו תמציתם:

2. כתב האישום הראשון (שקיבל את מספר ההליך 2688-12-14) מונה שלושה אישומים. הנוסח הרלבנטי הינו כתב האישום המתוקן שהוגש ביום 15.2.17.

האישום הראשון מכיל מספר חלקים. בחלק הראשון נטען כי ביום 14.8.14 בשעות הבוקר, בבית הנאשם ורעייתו באותה תקופה, המתלוננת גב' ע' נ', דחף הנאשם את בנו ע' והכה בראשו באגרוף. בחלק השני נטען כי במהלך שנת 2009 היכה הנאשם את המתלוננת באמצעות מקל של מטאטא עד שהמטאטא נשבר ולמתלוננת נ' מה המטומה בירכה השמאלי. בחלק השלישי נטען כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה בין שנת 2013 לשנת 2014 היכה הנאשם את המתלוננת באמצעות מקל בידה השמאלית וגרם לה סימן. בחלק הרביעי נטען כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך שנת 2011, נופף הנאשם בסכין לעברה של המתלוננת במטרה להפחידה. בחלק החמישי נטען כי בתאריך שאינו ידוע למאשימה, בזמן שצפו הנאשם והמתלוננת יחד בטלוויזיה וראו כתבה על בעל שרצח את אשתו, אמר הנאשם למתלוננת "את רואה זה יכול לקרות גם לך".

בגין מעשים אלה יוחסו לנאשם עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), עבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, עבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין ועבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

באישום השני נטען כי בצו הגנה שניתן בידי בית המשפט לענייני משפחה בירושלים ביום 22.9.14, בהליך ה"ט 27805-08-14, נקבע כי הנאשם והמתלוננת יתגוררו בחדרים נפרדים, כל צד יהיה רשאי לנעול את חדרו ולא יכנס או יעשה שימוש בחדרו של הצד השני. תוקף המגבלה הרלבנטית נקבע לשלושה חודשים. נטען שבין התאריכים 13.11.14-15.11.14 פרץ הנאשם את מנעול חדרה של המתלוננת ונכנס לחדר. בשל מעשה זו

יוחסה לנאשם עבירה של הפרת צו שיפוטי שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין.

באישום השלישי נטען כי בצו הגנה שניתן בידי אותה ערכאה ביום 20.11.14, במסגרת הליך ה"ט 36043-11-14, נאסר על הנאשם להיכנס לחדרה של המתלוננת, נקבע כי כל צד רשאי לארח באופן סביר ובשעות סבירות ככל שיחפוץ ונאסר על הצדדים לנקוט האחד כלפי השני באלימות והטרדה מכל סוג. גם אישום זה מכיל מספר חלקים: בחלק הראשון נטען שביום 18.1.15 בשעה 24:00 דחף הנאשם את דלת חדרה של המתלוננת וצעק "תני לי את התנור שלי זה התנור שלי" וכי בעקבות כך נהדפה המתלוננת לאחור, הנאשם נכנס לחדר, לקח את התנור ויצא. בחלק השני נטען כי ביום 8.1.15 בשעה 20:00 הפר הנאשם את צו ההגנה בכך שבזמן שבני משפחתה של המתלוננת יצאו מביתם אמר "סוף סוף הסירחון יצא". בחלק השלישי נטען כי ביום 2.10.15 בשעות הצהריים, כאשר אירחה המתלוננת את בנה ע' ואת בת זוגו, דרש הנאשם שבת הזוג תצא מן הבית וקרא לה נערת ליווי. בגין מעשים אלה יוחסה לנאשם עבירה של הפרת צו שיפוטי שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין.

3. כתב האישום השני (הליך מספר 53660-07-15) מכיל אישום אחד, שלמען הבהירות יכונה להלן "**האישום הרביעי**". נטען בו כי בצו הגנה נוסף, שניתן בידי אותה ערכאה ביום 22.1.15 במסגרת ה"ט 31017-01-15, נקבע כי המתלוננת תעבור להתגורר ביחידת הדיור הנמצאת בחלק התחתון של ביתם של הנאשם והמתלוננת. על הצדדים נאסר להגיע לדירה בה מתגורר הצד השני, מכל סיבה. נטען כי ביום 13.2.15 בשעה 13:00 או בסמוך לה נכנס הנאשם ליחידת הדיור האמורה ושהה שם כ-7 דקות. בשל כך יוחסה לנאשם עבירה נוספת לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין.

על גדר המחלוקת ומהלך הדין

4. התביעה מבקשת להוכיח את העבירות המיוחסות לנאשם בהיסמך על דברי המתלוננת, בנה ע' וראיות נוספות שתפורטנה בהמשך. מנגד, הציג הנאשם הכחשה גורפת אודות עבירות האלימות, לפיה מעולם לא פגע במתלוננת או בבנו. הנאשם טען כי המתלוננת ובנה ע' העלילו עליו וזאת בהשפעת מערכת יחסים שקשרה המתלוננת עם גבר אחר וסכסוך בין בני הזוג והמשפחה. בנוגע לטענות להפרות צווי ההגנה, את חלקן הכחיש ולגבי חלקן מסר (בתשובה לאישום שהוצגה ביום 18.5.16) גרסה שתובא בהמשך, במהלך הדיון הפרטני באישומים. בסיכומיו הוסיף וטען שמדובר בזוטי דברים.

5. על רקע טיב המחלוקת, תחולק הכרעת הדין לשניים. ראשית, יערך דיון בעל אופי כללי שיעסוק בפער שבין ראיות התביעה לעדות הנאשם. כפי שיפורט בהמשך, עדות המתלוננת חשפה פגיעה מתמשכת בה בידי הנאשם, במישורים שונים ולאורך שנים, שהיא רחבה יותר מן האישומים הספציפיים שיוחסו לנאשם. מנגד, טען הנאשם שמדובר בבדיה, וכי ח"י הנישואים שלו ושל המתלוננת היו תקינים. הבחינה תבהיר מדוע איני יכול לקבל את גרסת הנאשם. ראיות התביעה מבוססות, בראשן עדות אותנטית ומשכנעת של המתלוננת והן נתמכות בראיות מסוגים שונים לרבות באלמנטים מתוך עדות הנאשם, הכל כמפורט בהמשך.

החלק השני של הכרעת הדין יעסוק באישומים הספציפיים. תבחן השאלה האם הצליחה התביעה להוכיחם, ברמה הנדרשת במשפט פלילי. במסגרת זו ייבחנו אף רכיביהן המשפטיים של העבירות שיוחסו לנאשם.

חלק ראשון: בחינתה של יריעת המחלוקת

עדות המתלוננת

6. מבנה ראיות התביעה והתמקדותו בדברי המתלוננת הוא תוצר של טיב האירועים הנדונים, העוסק

בהתרחשויות שבין בני זוג בתוך ביתם. מטבע הדברים, פעמים רבות אירועי פגיעה במשפחה מתרחשים ללא עדי ראיה נוספים. לכן, אין מניעה משפטית לקבל אישום בפלילים הנשען על עדות הנפגעת. ועם זאת, מקום בו עותרת המאשימה להרשיע אדם בפלילים על בסיס חומר ראיות שעיקרו בעדות שכזו נדרשת זהירות טרם קבלתה של עמדה זו. כך בהערכת מהימנותה של המתלוננת והיכולת, אם קיימת, להיסמך על גרסתה לקביעת ממצאים ברמת ההוכחה הנדרשת.

רקע זה מחדד את חשיבות הערכת המהימנות בהליך זה. לכן, אשוב ואזכיר מושכלות ראשונים בדבר הערכת מהימנותם של עדים: על בית המשפט להעריכה "על פי התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט" (סעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971). בחינה זו משלבת התרשמות בלתי-אמצעית של השופט באמצעות החושים האנושיים מאיכות העדות ומהתנהגות העדה, ולצידה ניתוח של הראיות בכלי ההיגיון והאנליזה (ע"פ 6295/05 **וקנין נ' מדינת ישראל**, פס' 37-38 (25.1.07), כל פסקי הדין הנזכרים בהכרעת הדין פורסמו ב"נבו", אלא אם צוין אחרת); ע"פ 9352/99 **יומטוביאן נ' מדינת ישראל** (5.10.00)). בפסיקה הודגש כי "קביעת ממצאי מהימנות אינה עניין ל"תחושות" גרידא, אלא היא צריכה להיות פרי מכלול של שיקולים, כהגינה הפנימי של העדות, עמידתה במבחן יתר הראיות בתיק, הקוהרנטיות הפנימית שלה, סימני האמת העולים מן העדות וההתרשמות מאופן מסירתה". בד-בבד הובהרה חשיבות "ההתרשמות הבלתי-אמצעית מן העדים העולים על דוכן העדים, מספרים את סיפורם ונחשפים ברגעי חולשה, מבוכה וכאב. [...השופט] רואה את עווית פניהם בשלבים שונים של העדות ושומע את נימת הדברים ואת רעידת הקול" (ע"פ 1442/06 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 23 (1.9.08)).

7. על בסיס הנחיות אלה בחנתי את עדותה של המתלוננת. הזהירות הנדרשת בבחינת העדות מתחדדת נוכח קיומו של סכסוך בינה לבין הנאשם, לו הייתה נשואה שנים רבות ועמו הקימה משפחה. בתקופה הנדונה עלו יחסיהם על שרטון והדבר הוביל לקרע במשפחתם, שכפי שיובהר בהמשך מצא את ביטויו באולם בית המשפט, כאשר אחד מבניהם שנותר בקשר עם אמו העיד מטעם התביעה ואילו שניים אחרים שנותרו בקשר עם האב העידו להגנתו. הסכסוך טרם הסתיים וכולל גם מחלוקות רכוש. בנוסף, המתלוננת סיפרה לראשונה למשטרה על הפגיעות בה לאחר שהנאשם הגיש בקשה לגירושין (עדותה בפ/31). מכאן החובה לבחון את האפשרות, לה טענה ההגנה בסיכומיה, כי על רקע הסכסוך ויזמת הגירושין ביקשה המתלוננת לטפול אשם בכזב על הנאשם.

8. בחינת עדותה של המתלוננת בהתאם לכל אלה מובילה אותי למסקנה לפיה המתלוננת מסרה דברי אמת. עדותה הייתה אמינה ומשכנעת. הדבר ניכר באופן בו מסרה את הדברים מעל דוכן העדים. לאורך עדות לא קצרה, בנושאים רגישים ואישיים, הקפידה להשיב לשאלות בצורה ישירה ועניינית. זאת, הגם שניכר היה כי המעמד בו היא מעידה כנגד האיש עמו הקימה משפחה ולו הייתה נשואה עשרות שנים הוא מעמד קשה עבודה, וכי היא מתאמצת לכבוש את רגשותיה. במקרים מסוימים גברו עליה הרגשות והיא דמעה ואף פרצה בבכי (פ/16 ש' 5; פ/35 ש' 23; פ/38 ש' 7, 12 ו-17). במקומות אחרים שטפו המילים מפיה וניכר היה כי היא פורקת באולם בית המשפט עול שאצרה בקרבה לאורך שנים, בהן סבלה מידי הנאשם.

עדותה של המתלוננת הציגה תמונה מורכבת, שאינה מתמצה באירועים הנקודתיים בגינם התלוננה במשטרה ובגינם הוגשו כתבי האישום. בדבריה חשפה מערכת יחסים בלתי תקינה, במסגרתה הצר הנאשם את צעדיה ופגע בה נפשית ואף פיזית באופן עקבי ולאורך שנים. את הדברים הללו סיפרה בצורה שהמחשה כי מדובר בתיאורים אותנטיים ולא בבדיה. לפרקים רעד קולה והתנהלותה שיקפה את צערה וכאבה של קורבן. לפרקים נשאה דברים בגו זקוף וניכרה גאוותה על כך שהצליחה לצאת מסיטואציה מורכבת ולשים את התקופה הקשה

מאחוריה. במסגרת זו אף הטיחה מילים לעבר הנאשם. הצפייה בעדות זו הותירה רושם עמוק של עדה המתארת את שחוותה.

התרשמותי נשענת, כמובן, גם על תוכן העדות. בכלל זה יש לציין כי המתלוננת הותירה רושם של עדה אשר, למרות היותה טעונה בכעס כלפי הנאשם, לא הונעה ביזמה את ההליך הפלילי מרצון להרע לו. המתלוננת ציינה כי לאורך השנים כבשה בליבה את מצוקתה ולא חשפה את דבר הפגיעה בה. היא התלוננה במשטרה רק לאחר תקרית בין הנאשם לבנה ע', שאז "ע' אמר לי שהוא הולך להתלונן במשטרה והוא שאל אם אני ארצה לבוא איתו ואמרתי שכן ומשם התפרץ הכל, לא הייתי מעיזה לעשות את זה לולא המקרה הזה" (פ/15 ש' 25-27). עוד חזרה והדגישה כי לאורך השנים ולמרות סבלה לא רצתה להתגרש מהנאשם כדי לא לפגוע בשלמות המשפחה, החשובה לה מאוד, ונמנעה מליזום גירושין או להתלונן במשטרה משום שביקשה למנוע את ההשלכות לה, לילדיה ולנאשם, וכי דווקא הנאשם הוא ש"איים" בגירושין (למשל פ/36, פ/53: "לא רציתי שהילדים שלי יעמדו בסיטואציה שאביהם במשטרה").

כשהוצג לה, בחקירתה הנגדית, שהגיעה למשטרה במטרה "לחסל" את הנאשם שללה זאת המתלוננת בתוקף והסבירה "יש לי רצון להוציא את עצמי מהמצוקה והעבדות שאני הייתי, לא היה לי רצון לא לנקום באף אחד... חזרתי ואמרתי במשטרה שאין רצוני לנקום בו, כל רצוני לצאת לחירות" (פ/30). ושוב "אני לא כועסת ולא שונאת זה המזל שלי [...] צר לי עליו וצר לי על ילדי שזה אבא שלהם. הייתי חייבת להציל את עצמי ממוות, לא יכולתי לסבול את החיים" (פ/35). גם את האפשרות כי בדתה את התלונה מלבה כדי למנוע גירושין הכחישה. היא אישרה בכנות כי הנאשם יזם בקשה לגירושין וכי לא חפצה בכך ("שכל חיי אני חושבת איך לשמר את הבית והזוגיות אם אפשר לקרוא לזה זוגיות"), אך הוסיפה שהשלימה עם תוצאת הגירושין (פ/45).

במקביל, לאורך עדותה נמנעה המתלוננת מהפרזה יתרה בתיאור האירועים. לשם הדוגמה, כאשר סיפרה כי חוותה מעשי אלימות פיזית מצדו של הנאשם, נמנעה מלטעון כי האלימות נמשכה לאורך כל שנות הנישואין וציינה כי החלה כעשר שנים לאחר שנישאו "שנאלצתי על פיו לנתק קשרים עם משפחתי עם חברים וחברות שלי" (פ/16 ש' 4). כאשר הציג בפניה ב"כ הנאשם את ההזדמנות להפריז, וטען "אתם נשואים 34 שנים. אם אני לוקח 34 לאורך 29, 30, 34 משהו בסגנון מ' נהג כלפיך באלימות", שללה זאת המתלוננת ודייקה "אני לא יכולה להגיד לאורך כל שנות הנישואין, לאורך עשרים שנה אחרונות, היו אמירות שהזהירו אותי ללכת לפי דרישותיו" (פ/27 ש' 17-19) ולאחר מכן הבהירה כי "אלימות פיזית קשה בערך מ-2002" (פ/35 ש' 6). בהמשך הוסיפה והדגישה כי "אני מודה שלא כל סביב כעס הוא היכה, הוא כעס וכל פעם הביע זאת בדרך אחרת" (פ/50 ש' 16).

כנות הדברים שמסרה המתלוננת ניכרה גם בנכונותה לחשוף בבית המשפט פרטים בעלי אופי אישי, שניכר היה כי חשיפתם אינה נוחה לה. בין היתר אישרה כי מצוקתה הגיעה עד לכדי אירוע בו הכתה את עצמה מספר פעמים וצרח "צרחתי עד השמיים שאגיע לבית החולים... נראה אדם נורמלי תחת לחץ כזה שלא עושה מה שעשיתי". היא הוסיפה כי באותו מעמד אמרה שברצונה למות, ואישרה שהנאשם אחז בה כדי שלא תפצע את עצמה (פ/51 ש' 14-24). בהזדמנות אחרת מסרה כי בזמן אמת שיקרה למנהלת בית ספרה כאשר, בהוראת הנאשם שחשד כי היא מבקשת לבגוד בו עם אב של תלמידה מכיתתה, ביקשה מהמנהלת להעביר את התלמידה לכיתה אחרת באמתלה כוזבת (פ/43). עוד תארה טיפול נפשי ותמיכתי אותו עברה בזמן אמת "כי הייתי שלושים קילו פחות ממה שאני היום, הייתי בייאוש טוטאלי מהחיים, איבדתי צל של תקווה לצאת מתוך האומללות" ואותו היא עוברת כיום "כדי לשחרר עצמי מכל העיניים שהעברתי" (שם וכן פ/23 ש' 13-14 ופ/44 ש' 19-20).

9. מכאן לתכנים. המתלוננת תארה בעדותה כיצד חשד בה הנאשם כי היא מבקשת לבגוד בו עם גברים

שונים. תחילה (סביב 2002) עם מי שהיה חבר שלה בשנות התיכון ולאחר שפגשה בו במהלך ניחום אבלים ושוחחה עמו, דבר שהוביל את הנאשם לתחקרה ובהמשך לצעוק עליה ולהכותה (פ/16). חשדות דומים עלו בנוגע לגברים נוספים (פ/39 ש' 3). שיאו של מהלך זה, כעבור שנים מספר, היה בחשד כי היא מבקשת לבגוד בו עם הורה של אחת מתלמידותיה, שמטעמי פרטיות אכנה אותו ע'. המתלוננת סיפרה כי בחשדות אלה לא היה דבר אך כי גרמו לנאשם, בהשפעת קנאתו, להעבירה מסכת ייסורים. הנאשם סירב לקבל את טענות המתלוננת כי אין ממש בחשדותיו, נהג לצעוק על המתלוננת, לאיים עליה בגירושין, לכנותה בכינויים מעליבים ומשפילים, לפגוע בה פיזית ואף להכריח אותה לכתוב עשרות רבות של מכתבים בהם "הודתה" כי היא מבקשת לבגוד בו (למשל: "אמרתי לא קרה כלום אתה נכחת במקום כל הדרך צעקות ואיומים ומכות ואנחנו נתגרש אין לנו מה לעשות ביחד, הגענו לבית והיינו בחצר של הבית והוא איים שנגיע לגירושין נודיע לילדים את לא מספרת לי את האמת את בוגדת בי את רוצה לבגוד בי. [...]) זה רק הלך והחמיר, במכות וקללות ואיומים, נאלצתי להגיד את המחשבות והמילים שלו, לבשתי מה שהוא אוהב שאלבש ואכלתי מה שאוהב שאוכל" (פ/16 ש' 11-17). "הוא צעק וכעס ואמר שאני עם מוח מעוות ואין לי יכולת חשיבה שאני לא מבינה כלום מחיי, קרא לי מנוולת ומזוהמת, את באה ממשפחה מזוהמת" (פ/16 ש' 24-26). "הוא הבטיח ונשבע שהילדים שלי לא יהיו איתי בקשר. אני אבודד אותך אוקיע את שמך, אודיע למשרד החינוך איזו מן מורה את" (פ/23 ש' 15-16)).

10. לאורך העדות הוסיפה המתלוננת וחשפה פרטים מתוך המציאות המורכבת עמה נאלצה להתמודד, בצורה שהלכה וחזקה את הרושם לפיו היא פורקת עול שהצטבר לאורך תקופה. הרושם בדבר אותנטיות הדברים נבע בין היתר מכך שחלקם נמסר בתשובה לניסיונות התובעת לכוון את המתלוננת דווקא לאירועים מושא האישום, מטעמים מובנים של התמקדות בהוכחתם, כאשר המתלוננת השיבה בשטף של תיאורים אודות פגיעות שונות בה, מעבר להיקף שבכתבי האישום. דינמיקה זו אפיינה את החקירה הראשית וכך, למשל, שאלה התובעת את המתלוננת באחת הנקודות בחקירתה האם היא זוכרת את האירועים עליהם התלוננה במשטרה, ואילו המתלוננת השיבה "היו הרבה אירועי אלימות, לפרוש הכל?" (פ/18). בדבריה סיפרה על מקרה בו הנאשם בעט בה ברגלה הימנית "היה לי כתם כחול הבת שלי ראתה שאלה אותי מה זה, אמרתי לה שנתקלתי במשהו" (פ/17 ש' 15-16); על אירוע נוסף בו איים הנאשם להוציא סכין מהמגירה ולהשתמש בה (פ/18 ש' 2); או על מקרים רבים בהם, כאשר נסעו יחד ברכבם ובעודה נוהגת, נהג הנאשם נהג ללחוץ על צווארה, לצבוט אותה בירך או לסטור לה (פ/17 ש' 21-23). בדברים אלה שילבה את תחושותיה ומצוקתה ("איבדתי את הרצון לחיות שנאתי את עצמי" - שם, ש' 24), ותיארה כיצד ניסתה להתאים עצמה למצבי הרוח המשתנים של הנאשם על מנת שלא "לגרום לו" לפגוע בה.

בחקירתה הנגדית, כשנשאלה אודות איומים מצד הנאשם הבהירה המתלוננת כי גם "מימש, חנק, סטר [...] אני ארצח אותך, אמירה כזו, אני אכה אותך, אזרוק אותך מהטרסה הזו לוואדי ואף אחד לא ימצא אותך, אני אהרוג אותך כמו בטלוויזיה" (פ/27 ש' 21-26). עוד סיפרה כי הנאשם אסר עליה ליצור קשר עם בני משפחתה ואילצה להתרחק מאחיה המתגוררים בסמוך לה (פ/16 ש' 4, פ/35 ש' 16).

11. כפי שצוין לעיל, המתלוננת הסבירה כי נמנעה ככלל מלחשוף את מעשי האלימות כלפי חוץ ולא סיפרה עליהם לילדיה, לאחיה ו"גם בעבודה הסתרתי את האמת כשראו שרזיתי כל כך שאלו מה קרה אמרתי שהכל בסדר, מה אני אספר שאני אישה מוכה? הורגלתי כל השנים לחיות בתחושה שאסור להוציא כביסה מלולכת מהבית" (פ/35 ש' 17-19). עוד תארה כיצד, לאורך תקופה, לא הפנימה את חומרת מצבה וכי רק בטיפול שעברה אצל עובדת סוציאלית הבינה את מצבה ("בתוך תוכי ידעתי שאני אישה מוכה אבל לא

הוצאתי את זה על שפתותיי לא העזתי" - פ/43).

12. בנוסף סיפרה המתלוננת כיצד נהג הנאשם, בעקבות חשדו אודות "רצונה" לבגוד בו, "לחקור" אותה בשיחות ממושכות בשעות מוקדמות ומאוחרות ("אני נחקרתי בוקר ולילה" - פ/17 ש' 25). בהמשך תיארה כיצד "הימים החופשיים שלי היו 'שבי על ידי' הוא שוכב על הספה ואני למרגלותיו ושואל אותי סיטואציות ושאלות..." וכי שיתפה פעולה מתוך חשש "מה יכולתי לחטוף עוד מכות?" (פ/36 ש' 7-1).

הצפייה בעדות זו, על תכניה המורכבים והאופן בו נמסרו, לא הותירה בלבי כל ספק באשר לאמיתות הדברים.

13. לא נעלמו מעיני טענות ההגנה, אשר טענה שהמתלוננת הזכירה בעדותה נתונים שלא מסרה בחקירות המשטרה לרבות פגיעות נוספות בה, והצביעה על פערים מסוימים או אי דיוקים בדבריה. זאת, בדגש על קשייה למקם את המקרים עליהם ספרה על ציר הזמן.

בחנתי את הטענות ואיני סבור שיש בהן כדי לגרוע מן המסקנה הכוללת בדבר מהימנות המתלוננת. תחילה אציין כי היכולת לבסס טענות לפערים בין דבריו של עד במשטרה לעדותו בבית המשפט פוחתת מקום בו הודעותיו אינן מוגשות. כך במקרה דנן, בו אין לבית המשפט אפשרות של ממש לאמת את טענות ההגנה בהעדר הודעותיה של המתלוננת. כדוגמא נוספת לכך אציין את טענת ההגנה בסיכומיה אודות המילים בהן נפתחת הודעתה הראשונה של המתלוננת (פ/116 ש' 22).

בנוסף, את מאפייני עדותה של המתלוננת בנושא זה יש להבין על רקע הסיטואציה בה ניצבה. כפי שהעידה, היא מסרה את הודעותיה במשטרה לאחר תקופה ארוכה של שנות נישואין בהן כבשה את הדברים בליבה ("הורגלתי כל השנים לחיות בתחושה שאסור להוציא כביסה מלולכת מהבית" (פ/35 ש' 16); "לא היתה לי ברירה. אסור להוציא כביסה מלולכת מהבית (...). מה יכולתי לחטוף עוד מכות? הוא השביע אותי בתנ"ך" (פ/36 ש' 7-4); "נולדתי למציאות כזו שגירושין לא בלקסיקון שלי" (פ/36 ש' 16)). רק בעקבות האירוע הנזכר לעיל בו היה מעורב בנה ע' החלה לחשוף את הדברים, ועל כן אפשר שהחמיצה פרטים (פ/15 ש' 27-26). בכלל זה סיפרה כי בחקירותיה הייתה נרגשת מהמעמד בו חשפה "את כל הכביסה המלולכת", עצרה ובכתה הרבה (פ/28-29). עוד הסבירה, כי לאחר מערכת יחסים שנמשכה שנים כה ארוכות היא אינה זוכרת היטב את המועדים בהם אירוע כל מקרה ובנוסף הולכת ונזכרת בפרטים ובאירועים נוספים ככל שהזמן חולף (ראו לדוגמא פ/29 ש' 20; פ/52 ש' 16).

הסברים אלה הולמים את התרשמותי הכוללת מעדותה ומקובלים עלי. הם מאפשרים להבין את מצבה של מי שנדרשה "לתמצת", בדיעבד ובסיטואציות לא פשוטות של חקירה ועדות בבית המשפט, שנים בהן סבלה מידי הנאשם. הדבר מסביר קשיים למקם בדיוק את האירועים על ציר הזמן, חשיפה הדרגתית של פגיעות בה או מידה של בלבול בפרטים. לכן, אין בפערים הנדונים לגרוע מן העיקר, שבטענותיה של המתלוננת לפגיעה בה לאורך תקופה, או להצביע על ניסיון שקרי מצדה להפליל את הנאשם.

עם זאת, אין במסקנה זו לגרוע מחובת התביעה להוכיח כל אישום כנדרש. הדבר יבחן בהמשך. במסגרת זו אדרש בין היתר לקושי ספציפי בדברי המתלוננת, שתחילה העידה כי ראתה עימות בין בנה ע' לנאשם במטבח הבית ובהמשך אישרה ששמעה זאת מע'. בהקשר הנוכחי, אין בקושי זה לשלול את המסקנה הכללית בדבר היכולת להיסמך על דברי המתלוננת.

14. מסקנה זו, לצד אופן הצגתה של העדות ותכניה, נובעת גם מן התמיכה הקיימת לעדות המתלוננת בראיות חיצוניות. אלה ידונו עתה.

15. במהלך עדויותיהם של המתלוננת ושל הנאשם הוצגו לבית המשפט עשרות מכתבים שרובם נכתב בזמן אמת בידי המתלוננת. זו טענה כי המכתבים נכתבו בהוראתו של הנאשם וכאקט של כפיה מצדו במסגרת ה"חקירות" שהעבירה בנושא חשדותיו לבגידה, ובעקבותיהן. המתלוננת הבהירה כי כתבה את הדברים מתוך חשש מהנאשם, שאיים עליה באלימות, בפירוק המשפחה ובפגיעה כלכלית בה. לעיתים ניצב לצידה ולעיתים כתבה אותם בנפרד ממנו אך בהתאם להנחיותיו. כך למשל: "נדרשתי לכתוב ולכן כתבתי ... הוא נתן לי הנחיה ברורה לכתוב את כל הפרטים מה קרה באירוע הזה ובזמן הזה ... הוא הורה לי מה לעשות והייתי צריכה לתת דין וחשבון. ... כל התיאורים שאתה מדבר היו מילים שהיו יוצאות מפיו. ... התיאורים האלה נכפו עלי נאלצתי לכתוב בכתב יפה ומסודר לתאר כל אירוע שקרה בנקודה קטנה להרחיב סביב דברים הזויים שלא היו ולא נבראו" (פ/37 ש' 15-30); "משהו שאין ממנו חזרה זה לא ביטוי שלי, זה שלו, איומים באתגר ממך כי את לא ראויה. לא אמינה, כתבתי כי האדם דורש ממני, אם אני לא מודה חקירות עד שאודה יום לילה ערב, שבת אחת דרש ממני לכתוב אמר שזה פיקוח חיים וצריך לכתוב בשבת" (פ/39 ש' 12-14). "הפחד היה לא רק (מ)מכה, גם מבט ועוויות בפנים שלו ואיומים" (פ/36 ש' 11). ראו גם תיאוריה המפורטים בנושא בפ/21-24.

במבט ראשון, עשויים מכתבים אלה להראות כראיות התומכות בגרסת הנאשם. ברבים מהם המתלוננת "הצהירה" על אהבתה לנאשם ועל האושר המלווה את חייהם המשותפים, "התוודתה" על "נכונות" חשדותיו לפיהם בגדה בו או תכננה לעשות כן (וזאת בפרט בהתייחס לע' הנזכר לעיל), או "פנתה" לילדיה במילים ה"מבהירות" כי היא אשמה בסכסוך המשפחתי ו"מצדיקות" את הנאשם. זאת ועוד, טענתה כי המכתבים נכתבו בהוראת הנאשם ובהנחייתו אודות התכנים שייכתבו בהם עשויה להראות רחוקה ולכן בלתי אמינה.

אלא, שבחינה מדוקדקת יותר מעלה כי מדובר בטענת אמת וכי המכתבים הנדונים, החריגים בתכניהם, בעצם קיומם ובריבויים, מוסיפים ומחזקים את טענות המתלוננת אודות התנהלותו של הנאשם כלפיה.

16. לעניין זה אפתח דווקא בעדות הנאשם בסוגיית המכתבים. בתמצית אציין כי הנאשם התקשה לשמור על גרסה אחידה, אך עיקר דבריו מציג תמונה המחזקת את תיאורי המתלוננת בנושא. זאת, הן בהיותו היוזם של כתיבת המכתבים, הן באישור שהכתיבה למתלוננת, הן בהקשר הדברים שנגע לחשדות הבגידה שלו והן בקשר שבין כתיבת המכתבים לבין ה"חקירות" מצדו את המתלוננת אודות החשדות האמורים.

אלמנטים אלה נעדרו מגרסתו הראשונה של הנאשם בנושא, בבית המשפט. בחקירתו הראשית, כשהתבקש להסביר כיצד החלה כתיבת המכתבים, השיב שדובר במכתבים אותם כתבה המתלוננת "לעצמה". את תשובתו זו הציג בהמשך לעדותו בנושא אחר, של "גילוי הבגידה" על ידו. בהקשר הנדון העוסק במכתבים, טען כי "הכיתובים היו הרבה לפני, היא אוהבת לכתוב וכותבת לעצמה, וגם אני כותב לעצמי המון, יומן חיים..." (פ/95 ש' 7)). בשלב זה הציג את המכתבים, אפוא, ככתיבה של המתלוננת "לעצמה" המנותקת מחשדותיו לבגידה.

אז קטע סנגורו של הנאשם את דברי מרשו ושאלו שוב "למה התחיל הסיפור שע' כותבת?" בתגובה שינה הנאשם טעמו וטען כי "אמרתי שהיא אוהבת לכתוב, מצד שני היא אומרת דבר וחמש דקות אחרי זה או כמה זמן אחרי זה אומרת דבר הפוך. לפני חמש דקות אמרת לי שחור עכשיו את אומרת לבן תכתבי לי, תכתבי לעצמך לא לי ואם זה מסתדר לך תגידי לי את מה שאת אומרת. כך החלו הכיתובים והחלה לכתוב מה שהיה איתו..." (שם, ש' 10-13). בדברים אלה שילב הנאשם את גרסתו הקודמת עם ניצניו של אישור לפיו דרש מהמתלוננת לכתוב את הדברים, תוך שהוא מבין את משמעותו של אישור זה וחוזר בו תוך כדי המשפט "תכתבי לי, תכתבי

לעצמך לא לי...". גם ההתייחסות ל"מה שהיה איתו" הבהירה כי המכתבים עסקו בחשדות הבגידה, בניגוד לגרסתו הקודמת.

הנאשם נשאל היכן שהה כשהמתלוננת כתבה את המכתבים, והשיב "אף פעם לא לידה, בבית הספר כתבה, אני בסלון היא בחדר, לא אגיד שלא קרה שהייתי בסביבה אך לא הכתבתי לה מה לכתוב...". (ש' 15-16). בשלב זה "גלש" מיזמתו לבירורים שביצע אודות חשדות הבגידה וזאת באופן שתאם את תיאורי המתלוננת בנושא על "חקירות" שבוצעו לה וכפייתה לעסוק בנושא. הנאשם תיאר כי "באמצע אוגוסט נדמה לי ישבנו ודיברנו... אמרתי לה תראי לי מה היה בדיוק, תארי לי" (ש' 17-18). ההדגשה (הוספה). בשלב זה, כך הוסיף וטען, הקליטה המתלוננת באמצעות הטלפון שלו "את סיפור המעשה, היא הקליטה את סיפור המעשה שהיא מדמינת שהיא הולכת אליו הביתה נכנסת אליו והוא מפשיט אותה והם מקיימים יחסי מין" (ש' 18-20). הנאשם לא הציג את ההקלטה הגם שטען שהיתה ברשותו עד כשנה טרם עדותו, כלומר לאחר הגשת כתב האישום. כשנשאל מדוע החליטה המתלוננת להקליט את הדברים, חשף כי עשתה כן ביזמה שלו ("ביקשתי ממנה במקום שתצא לכתוב שתקליט מה היה") וכי הוא עצמו שהה לצדה בשעה שתיארה בקול את פרטי מעשה האהבה הדמיוני עם מאהבה והקליטה את הדברים (שם, ש' 30-96/פ' 3). ההדגשה (הוספה).

בהמשך הדברים נשאל הנאשם אודות אחד המכתבים, בו מופיעות שאלות ותשובות וכן "התחייבות" של המתלוננת לומר את האמת (ראו בהמשך את סקירת תוכן המכתבים). בתגובה חשף כי המכתב נכתב ביזמתו: "רציתי להבין איפה היא עומדת, אם המערכת יחסים בינינו לשיקום או שמצאה מישהו טוב יותר...". כשהתבקש לתאר את הסיטואציה בה נכתב המכתב שינה את גרסאותיו הקודמות והשיב "אני לא יכול להגיד על כל המכתבים שלא הייתי באזור, אני רוצה לעשות תיקון, היו דברים שהכתבתי לה שאלות והיא כתבה תשובות נניח בעט שונה, היו מקרים ששאלתי הכתבתי והיא נתנה תשובה, לא כל המכתבים כתבה לבד היו דברים שהכתבתי כן...". (ש' 96/פ' 15-20). ההדגשות (הוספו).

ככל שהתקדמה העדות, הוסיף הנאשם ואישר אלמנטים מן הסיטואציות הכופות שתיארה המתלוננת. כשנשאל מדוע יזם את רישום המכתבים, אישר שהדבר נעשה על רקע חשדותיו. הוא סיפר שעשה זאת כי רצה לברר "איפה אני עומד. יש לי מתחרה שאני שותף איתו בחיים?...". (שם, ש' 23). כששאלתיו מדוע הבירור נעשה בכתב ולא בעל פה, אישר שהיו גם שאלות בעל פה (ולגישת המתלוננת: "חקירות") והמשיך וחשף כי לצד התשובות על-פה חפץ בתיעוד בכתב, כ"תעודת ביטוח" במבט הצופה פני עתיד: "מה שקורה היום תאר לעצמך שלא היו לי המכתבים האלה, ההודעות האלה. היא מכחישה הכל... היו מקרים שהכתבתי לה מספיק עם ההכחשות האלה". בכלל זה אישר כי הורה למתלוננת לכתוב את האמירה בה התחייבה לומר אמת, וזאת לדבריו מפני שהיא "שקרנית כרונית" (שם, ש' 25-31).

בהמשך עדותו וכאשר התייחס לנתק בין המתלוננת לאחים שלה (תוך אישור כי הוא שהחליט על הנתק בינה לבין אחיה גילי) חזר הנאשם והעלה את סוגיית המכתבים. הפעם הסתבר כי גם בנושא זה יש ברשותו מכתבים שכתבה המתלוננת "אני לא חושב שהיא צידדה בי. אראה לכם את זה כתוב הם לא בסדר לא הייתי צריך למנוע ממנה היא כתבה ואמרה את זה עשרות פעמים... במסגרת כל הכיתובים היא כותבת כמה שהיא אוהבת אותי ורוצה אותי". עוד הוסיף והתייחס למכתבים שכתבה המתלוננת בנוגע ל"רומן" קודם ("היה גם לפני כן לפני 10 שנים. היו הרבה מכתבים..."). (ש' 106/פ'). תשובות אלה הוסיפו והמחישו את היקף התופעה של רישום המכתבים, בהתאמה לעדות המתלוננת בנושא כמו גם לטענותיה אודות חשדות קודמים מצדו, לפני החשדות שנגעו לע'.

סמוך לאחר מכן נשאל הנאשם מפורשות "הכרחת את ע' לכתוב את המכתבים" והפעם אישר את טענותיה: "כן אמרתי תכתבי". הוא הוסיף שלא הכריח את המתלוננת לעשות כן באיומי מקל או סכין, אך כשנשאל האם עשה

זאת "בצעקות, התנהגות מאיימת" השיב "כן, לפעמים אני קצת מתלהם, הסיטואציה הזו קשה לי, מימי לא הייתי בכלא רמלה". בדברים אלה אישר הנאשם חלקים נרחבים מגרסת המתלוננת. אלא, שכאשר חזר סגור על השאלה, חזר בו הנאשם וטען "לא, מה זה נקרא הכרחתי, אמרתי לה תכתבי" וטען כי שאל את המתלוננת אם היא מעדיפה לכתוב או לדבר והיא בחרה בכתובה (פ/107).

17. לצד עדותו, גם בחקירתו מיום 14.8.14 (ת/1) התייחס הנאשם לסוגיית המכתבים. בהודעה זו אישר שאמר למתלוננת לכתוב את המכתבים, לטענתו משום שהיא "שקרנית" וטענה בפניו שהיא "לא זוכרת" (ש' 37-38). הוא הכחיש שהכריח לכתוב דברים (ש' 192), ובד-בבד סיפר כי "הייתה מביאה לי את הכתוב ואמרתי לה תכתבי שכתבתי את זה בהסכמה מלאה...". עוד אישר כי לא מדובר בהתנהגות "נורמלית" של בני זוג (ש' 199-202).

18. דברי הנאשם מהווים נדבך מרכזי בהחלטתי לקבל את תיאורי המתלוננת אודות נסיבות רישום המכתבים. דובר בניסיון לא משכנע להסתיר את נסיבות הרישום, לצד אישור כי דובר במכתבים שנרשמו ביזמתו ובהוראתו של הנאשם, בשל חשדותיו כחלק מ"בירור" החשדות מול המתלוננת ומשום שרצה "תיעוד" למקרה שיידרש לו בעתיד (ולכן גם שמר את עשרות המכתבים ברשותו). הנאשם הוסיף ואישר את רוח הכפייה שליוותה את רישום המכתבים אותה תיארה גם המתלוננת, הגם שבדרגת עצמה שונה. ניסיונותיו, במקביל, להסתייג מאמירות אלה או למתן המחישו את הבנתו אודות משמעותן והותירו רושם של התכחשויות שחטאו לאמת. עדותו אינה מאפשרת לראות בתוכן המכתבים משום ביטוי אותנטי של תחושות ומחשבות המתלוננת (במטרה לגרום לנאשם "לסלוח" לה על "בגידתה", כנטען בסיכומי ההגנה), ומנגד מאפיינת אותם כראיות מזמן אמת הממחישות את מצבה הפגיע והכנוע אל מול הנאשם ואת מידת השליטה שהייתה לו בה.

19. מסקנה זו מתחדדת עם עיון בנוסח המכתבים. אלה רוויים בביטויים שלא סביר שאדם יעלה על הכתב מרצונו החופשי. כך למשל "תיארה המתלוננת" את התנהגותה באחד המכתבים כ"התנהגות זנותית וחוסר מוסריות [...] והרצון לזנות ממש היה לפני 8 חודשים לערך" (ת/11ד). במכתב אחר נכתב "אני בן אדם רע, נהגתי בצורה מחפירה וזדונית כלפי בעלי אבי ילדי", "המטרה שלי שהילדים יבינו שמי שהיה שפל זו אני" (ת/11ג). באותו מכתב חזרה המתלוננת וכתבה אמירות המופנות לילדיה ומכחישות את הפגיעה בה תוך האדרת הנאשם כגון "היו לנו חיים טובים וציירתי לכם שסבלתי מאבא כל השנים" "אבא לא רצה בשום אופן להשמיץ אותי מולכם בעוד שאני הוצאתי החוצה השמצות..." או "אבא מנסה להגן על כבודי ואני במקום להודות לו הופכת אותו לאיש שרודה בי ומשפיל אותי". ביטוי דומה ששוב מופנה לנאשם ומאדירו הופיע במכתב נוסף: "אם זה נעשה בכוונה אין לי זכות לנשום. בטח לא לחיות לצדך" (נ/1כב); כך גם: "הייתי רעה וזונה כלפיך זה היה לי בדם כל השנים", "כל עונש מגיע לי, לך לא מגיע העונש שנקרא ע' " (נ/1ד); "לא חשבתי אף פעם עליכם כשעשיתי את המעשים הזנותיים, הבוגדניים, המחליאים המנוולים שעשיתי ושרציתי לעשות" (נ/1ב); "מה שרציתי לעשות - לבגוד ולשקר לך - זה פשע שמתאים לזונה ולא לסבתא לאמא" (נ/1ב)). המכתבים מכילים גם התייחסות לתכונות "שליליות" של הנאשם, ובהקשר זה מסרה המתלוננת שלעיתים דרשה הנאשם להתייחס לתכונות כאלה ולמשקיעה כלפיו אלא שאז, כך תארה, "הייתי צריכה בחיל ורעד בדחילו ורחימו לכתוב דברים שאני יודעת שאח"כ אצטרך להסביר לו, הייתי צריכה להסביר לו כל תכונה איך אני מאמתת את העובדה שהוא אכן כזה... אח"כ הייתי משלמת מחיר אז אמרתי את הדברים בזהירות" (פ/40-41). אציין כי קשה לומר כי מדובר במאפיין המלווה את רוב המכתבים, ואיני יכול לקבל את היסמכות ההגנה עליו בסיכומיה כ"הוכחה" לך שהמתלוננת חשה חופשיה עת כתבה את המכתבים.

בנוסף, חלקם הגדול של המכתבים מכיל אמירות התומכות בתיאורי המתלוננת לפיהן הוכתב לה למה להתייחס וכי הנאשם ויודא כי ההתייחסות תהלום את רצונו. במספר מכתבים מופיעים "ראשי פרקים", בבחינת נושאים להתייחסות שנדרשו מהכותבת: כך בנ/1כב ("על מה הוויכוח, מה רוצה ממנו, מה דורש ממני, למה ואיפה אני נופלת, למה אני לא מבינה") בת/11ג ("מה מבטיח שלא יקרה שוב? מה השתנה? מה פירוש: 'מודה ועוזב ירוחם?' מה זה אומר לגבי?"), בנ/1יב ("לשאלתך מה את מרגישה, רוצה? האם רצית להתגרש לא רצית?") וכן בת/11ז ("תיאור הרגשתך חייך לאורך 30 שנה. איך הרגשתי כל השנים בראיה כל השנים ועכשיו במבט לאחור. תיאור חיינו לאורך כל שנות הנישואין במבט. תיאור חיינו, הרגשתך לאורך השנים בעבר ולאחר מכן מנקודת ראות של היום איך את רואה את חיינו האם דברים נראים אחרת...") ובהמשך אותו מוצג "תיאור חיינו כל חיי נישואינו בקיצור, להשמיט את כל התיאורים הברבורים הלא רלוונטיים [...] כל התיאורים אמורים לספק את רצונו של מ' לקבל תמונת מצב מלאה! לא רוצה לשאול שאלות נוספות רוצה שהכל יהיה ברור יהא ברור!" - ההדגשה הוספה). במקום אחר נכתב המכתב כמבטא "שני קולות" המשוחחים ביניהם, כאשר חלקו הראשון נכתב בגוף שני ("את עושה המון שטויות, את גורמת נזקים לעצמך ולמשפחה זה התחיל לפני שנים לאורך השנים ונמשך במעשה טירוף בשנה האחרונה [...] טוב לך? את מאושרת? מרוצה? [...] האם את מסכימה בגדול למה שנכתב פה - 'כן' זו התשובה." ובסוף המכתב נרשם "אני מסכימה עם כל מה שנכתב פה. אני מתחייבת מהרגע הזה והלאה לחשוף ולדבר רק אמת בכנות בפתיחות מלאה. התחייבתי ולא אחזור מההתחייבות הזאת לעולם") (מכתב שהוא חלק מת/11ג).

הצהרות מצד המתלוננת לגבי אמיתות תוכנם של המכתבים, שנוסחן וכן העובדה שחלקן הופנה לנאשם כמי שכלפיו נתנה היא דין וחשבון, מופיעות גם במכתבים נוספים. כך למשל בנ/1ה ("היום אני מצהירה ומודה בכל פה, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים שכל מה שכתבתי במכתבים למ' בעבר לגבי המעשים שעשיתי הם נכונים [...] אני לא מאשימה אותך מ' בשום צעד שפל שעשיתי. האשמה היא כולה שלי [...] אני חוזרת שוב ושוב רציתי והשתוקקתי מאוד לקיים יחסי מין עם (ע'). אני מודה בזאת [...] אני לא חוזרת באף מילה ממה שכתבתי [...] אני כותבת זאת בידיעה ברורה שאין לי אפשרות לשנות, לתקן או להכחיש את הנאמר כאן היום ובעבר. [...] ברור לי שהאמת נכתבה שוב ושוב ואי אפשר להכחיש [...] וההוכחות וההודאות שלי לפניך כתובות וחתומות בהסכמתך"); בנ/2 ("אני מצהירה שדברים שכתבתי על 3 המקרים הם נכונים", "אני יושבת נינוחה בלי לחץ וכותבת את האמת וכל האמת ורק את האמת בצורה ברורה ומוחלטת ואין סיבה שאחזור בי בשום צורה שהיא ממה שאני עומדת לכתוב עכשיו [...] מצהירה שכל הדברים שכתבתי בעבר והדברים שכתבתי וחשפתי היום הם הנכונים"); בנ/1ט ("זו התחייבות בלתי חוזרת שנכתבת מתוך הכרה מלאה וברורה ואני בשליטה על מה שאני עומדת לכתוב ומסכימה לכל"); בנ/1א ("אני מסכימה לכל מה שהתחייבתי פה, זאת התחייבות בלתי חוזרת ואני חותמת שוב ואני מסכימה שאם מאיזו סיבה שהיא תחליט אתה להתגרש אקבל רק 50% מה מגיע לי לאחר כל הקיזוזים וההסכמים שחתמנו עליהם בעבר (...). חתמתי על זה מתוך הכרה גמורה שאני מבינה על מה חתמתי ללא שום לחץ מצד אף אחד ושלמה לחלוטין עם חתימתי והסכמתי"). הצהרות אלה, שאינן מאפיינות מכתב שאדם כותב לעצמו או בכלל, ואשר כוללות אמירות חוזרות ונשנות שנועדו לשרת את האינטרסים של הנאשם במקרה של גירושין וסכסוך רכושי, כלפי ילדיו או במקרה שהמתלוננת תאשימו בדבר מה, ממחישות כי המקור להן הוא הנאשם ומוסיפות ותומכות בטענת המתלוננת כי נאלצה לכתוב את הדברים בשל חששה מהנאשם. כאמור, גם הנאשם אישר בעדותו כי חפץ במכתבים במבט הצופה פני עתיד.

אקדיש מספר מילים נוספות למכתבים בהם מופיעות התחייבויות של המתלוננת בנושא ספציפי: רכושם המשותף של המתלוננת והנאשם. באמירות אלה היא ויתרה על חלק ברכוש או הסכימה לתנאים "דרקוניים" בנוגע לחלוקת הרכוש במקרה של גירושין. כך למשל "אני מתחייבת היום לפניך מ' שאם יהיה לי קשר עם [...] אני

מוותרת על חלקי בכל הרכוש המשותף עפ"י החוק שלנו ועל הפנסיה שלי" (מכתב שהוא חלק מת/11ג); "אני מבינה שאם נצטרך להתגרש נעשה זאת בתנאים הבאים [...] לא מגיע לי אפילו לבקש ובטח לא לדרוש משהו מהרכוש ה'משותף' [...] קיבלתי הרבה תכשיטים מזהב ויהלומים ואני מאשרת זאת, לאור השיחות לאחרונה אמר לי מ' שאני יכולה להשאיר את התכשיטים אצלי [...] במעשה שרציתי לעשות רציתי לפגוע במ' ... לכן אין סיבה שאצא עם רכוש ממ'. [...] הדרישה של מ' לכתוב דברים אלה מובנת והדבר הגיוני ואין לי שום הצדקה מוסרית הגיונית או כל הצדקה אחרת לבוא בדרישות לגבי רכוש כלשהו שנצבר במהלך שנות נישואינו. אני מסכימה לעגן דברים אלה בחוק, כך שכל מה שנכתב יקבל תוקף משפטי בלתי חוזר" (נ/1ט. ההדגשה הוספה); "ברור לי שאני מוותרת על הרבה כסף. ברור לי שאני אקבל רק 1/4 משווי הנכסים היום. המשמעות שמ' - אתה יוצא עם רכוש הרבה הרבה גדול ממני. מבינה ומסכימה" (נ/1א); "מתחייבת שכל הכחשה תוביל אותי להפסד של כל רכושי המשותף היום לך מ' ולי" (נ/1כו)). גם כאן ברי מי עומד מאחורי כתיבת הדברים, ומתחדד מעמדה הפגיע והצייתן של המתלוננת במערכת היחסים.

20. אוסיף כי הוגש מספר רב של מכתבים, עשרות, אותם נאלצה המתלוננת לכתוב וזאת לאורך תקופה משמעותית. רובם נושא תאריך וחלקם נושא את שעת התחלת הכתיבה, דבר שאינו שגרתי ומאפשר לראות כי חלקם נכתב בשעות-לא-שעות, בשעה 23:00 בלילה, ואף בשעות 1:00 ו-5:30 (ראו נ/1ז, נ/1ט, ת/11ד, נ/1ה, ת/11יב, ת/11ה). זאת, באופן ההולם את טענות המתלוננת אודות שעות ה"חקירה" שעברה מצד הנאשם. חלק מן המכתבים נכתב ברציפות יום לאחר יום (דוגמת נ/1ח (2.9.13) ונ/1ט (9.3.13) וכן נ/1יד (18.9.13) ונ/1טו (19.9.13)) ולעיתים נכתבו מספר מכתבים באותו היום (דוגמת ת/11ב ות/11ג), נ/1ב ונ/1ג, ת/11י ות/11יא) - גם זאת בהתאמה לתמונה הבלתי שגרית שתיארה המתלוננת.

21. בשל כל אלה, אני מקבל את טענתה של המתלוננת לגבי נסיבות רישום המכתבים. מדובר בהתנהלות שאינה רגילה, אך זאת לא משום שאינה אמתית אלא בשל אופייה החריג של מערכת היחסים הנדונה. הדבר לא רק מחזק את אמינותה של המתלוננת אלא גם מוסיף ושופך אור על טיב מערכת היחסים בינה לבין הנאשם ועל סבלה וכניעותה במסגרת זו.

22. אעבור לראיות נוספות המחזקות את גרסת המתלוננת.

עדות הבן - ע' נ'

23. גם את עדותו של ע' בחנתי בזהירות. זאת, נוכח קיומו של הסכסוך המשפחתי במסגרתו נותק הקשר בינו לבין אביו, הנאשם. מן הראיות עלה כי ע' מעורב בסכסוך בניסיון לגונן על אמו, וזאת הגם שלפי הראיות ניסה בראשית הסכסוך לפשר בין הוריו ולהביאם לסיים את המחלוקות בדרכי שלום, לרבות בפן הרכושי (ראו תמליל שיחה בינו לבין הנאשם, ת/9א, למשל בעמ' 28-29).

על רקע זה, לקחתי בחשבון את האפשרות שע', בהשפעת הסכסוך שעודנו פעיל, הקצין במידת מה את תיאוריו. למרות זאת, סבורני כי יש לקבל את עיקר דבריו. כך נוכח התרשמתי כי העיד בכנות. במסגרת זו ניכר היה כי מעמד העדות אינו קל עבורו, אך בד-בבד אפשר לו לתת ביטוי למשקעים שצבר בקרבו לאורך תקופה. בנוסף, עדותו הותירה רושם של מי שאינו מבקש את ענישת הנאשם. למרות תחושותיו הקשות, ביטא ע' מידה של אמפתיה כלפי הנאשם. הוא חזר ואמר כי אינו כועס על אביו ואינו מעוניין בנקם או סבור שאביו הוא אדם רע, אלא חולה וכי כל רצונו (של ע') הוא שהנאשם יקבל טיפול הולם ושאמו תהיה מוגנת (פ/80 ש' 16 וש' 26-33; פ/86 ש' 3-5). העדר הפרזה יתרה בדבריו בלט כאשר, לאחר שסיפר על אירוע אלים שייסקר בהמשך,

נשאל האם היה עד לאירועים נוספים של אלימות פיזית כלפי המתלוננת והשיב בשלילה (פ/74 ש' 26). לבסוף, כפי שיפורט בהמשך קיימת התאמה בין עדותו לבין ראיות נוספות, לרבות אלמנטים שנשמעו מפי הנאשם.

24. עדותו של ע' מחזקת את דברי אמו בהיבט ראשון, שעניינו בהצרת צעדיה ובדמותו הנוקשה של הנאשם. ע' תיאר אווירה קשה בבית ש"נוהל ונשלט על ידי אבא שלי. כל דבר שזז בבית, מהדבר הכי קטן לדבר הכי גדול היה כפוף לאישורו ולמורת רוחו ולעצבים שלו, להשקפת עולמו, לדת שלו, הכל סובב סביבו, אם זה איפה עושים קניות ואם זה למה יש לכלוך בבית ואם זה איפה הילדים ילמדו ואיפה ישרתו בצבא, איזה חברים יהיו להם, איזה חברים לא יהיו להם, איזו משפחה תהיה לנו ועם איזו משפחה לא תהיה לנו הרשות לדבר או לנהל איתם כל סוג של קשר. לדוגמא, במשך עשרות שנים לא היה לנו קשר, לי ולכלל האחים שלי, עם חמשת הדודים שלנו מצד האמא" (פ/72 ש' 29-23). נקודה אחרונה זו, של ניתוק הקשר בין המתלוננת וילדיה לבין אחיה של המתלוננת, אושרה הן בידי המתלוננת עצמה והן בעדויות שניים מאחיה שתיסקרנה בהמשך (ראו גם פ/73 ש' 3-2). כך גם האמירה כי הקשר בין האם למשפחתה חודש לאחרונה (פ/77 ש' 21-16). ע' הוסיף וטען כי הילדים ספגו אלימות מילולית קשה, איומים באלימות ובניתוק קשר וכי הנאשם "כפה את דעתו על אחי הקטן לבטל את החתונה ולפרק הכל וכך היה. אני הייתי עד לאירוע הזה" (פ/73 ש' 8-5). בהקשר זה אציין כי מקובלת עלי טענת ההגנה בסיכומיה כי הנאשם אינו נשפט על אופיו. אלא, שדברים אלה אינם מובאים כהוכחה לעבירה אלא כחיזוק לדברי המתלוננת בנושאים שצוינו לעיל, ותוך שקיים קשר ענייני בין היבטים של הצרת צעדיה ונוקשות היחס לבין העברות הנטענות.

25. היבט שני בו מחזקת עדותו של ע' את דברי המתלוננת עוסק ביחס הנאשם כלפיה. ע' העיד שהנאשם נתן למתלוננת ולילדים כסף, תכשיטים ומתנות, אך בד בבד השליט משטר נוקשה והצר את צעדיה של המתלוננת: "קבע לאמא שלי באיזו שעה מותר לה לחזור הביתה, מתי לצאת, צרח עליה שיש פרי מקולקל בבית, אבק מעל החלון [...] אמא שלי מעולם לא ענתה לו. אנחנו מעולם לא ענינו לו" (פ/74 ש' 7-3). הוא מסר שגר בבית והיה עד למקרים רבים מסוג זה. עוד העיד על אירוע אלים לו היה עד כילד, בו נתן הנאשם למתלוננת סטירה (פ/73 ש' 29-25) וכן על מקרים בהם הנאשם לקח למתלוננת את מכשיר הטלפון הסלולארי שלה ואמר לה כי עליה ללכת לעבודה ללא הטלפון או מקרים בהם "הוא אילץ אותה לנקות את הבית כשהוא יושב ומפקח עליה, תעשי ככה או אחרת, תבשלי רק מה שאני אומר לך לבשל" (פ/74 ש' 12-10).

ע' הוסיף והעיד כי להוריו היה חשבון בנק משותף וכי לאביו היה חשבון בנק נוסף, וכי ידיעתו על כך נובעת מכך שעד לפני מספר שנים היה מגיע איתו לבנק והיה "יד ימינו, היועץ שלו". עוד טען כי השליטה הכלכלית בבית היתה של הנאשם ("אם נקנתה עגבניה, לצורך ההמחשה, בחצי שקל יותר ממחיר שהוא חשב שנכון לקנות, אמא שלי הצטערה עד עצם נשמתה שהיא עשתה את אותה קניה בגלל צרחות, איומים" - פ/74 ש' 23-17).

26. גם ע' תיאר את כתיבת המכתבים על ידי אמו וטען כי הדבר נעשה בהנחייתו של הנאשם, לאורך כל שעות היממה. גם במובן זה מתיישבת עדותו לא רק עם זו של המתלוננת אלא במידה רבה גם עם דברי הנאשם בנושא, שנסקרו לעיל ועם תוכן המכתבים. ע' טען כי ראה את אמו כותבת בסלון ובפינת האוכל כאשר הנאשם "עומד מעליה, מצביע על חלק בדף מתקן אותה, אומר לה לא לכתוב ככה, לכתוב את האמת לכתוב אחרת, לכתוב בדיוק מה שהיה, לא לעגל פינות לא להחסיר שום פרט, פדנטי ואובססיבי בצורה בלתי רגילה" (פ/75 ש' 3-1). עוד טען כי קרא חלק מהמכתבים משום שהנאשם זרק את חלקם וע', כשהשליך את הזבל, איתרם ועיין בהם (שם, ש' 7).

27. היבט נוסף בו תומכת עדותו של ע' בזו של אמו נוגע לחשדות הבגידה. ע' העיד כי הן הנאשם והן

המתלוננת סיפרו לו על החשדות אשר קיננו אצל הנאשם בדבר רצונה של המתלוננת לבגוד בו עם אבא של תלמידה בבית הספר בו היא מלמדת וכי "הסיבה לחשד ממה ששניהם אמרו לי בנפרד זה לחיצת יד בין אמא שלי לאבא של תלמידה והענקת מתנה מאבא של תלמידה". ע' הוסיף שהנאשם סיפר לו כי חשד במתלוננת גם בנוגע לגבר אחר, דבר שאף הוא מתיישב עם עדות המתלוננת בנוגע לחשדות קודמים הנוגעים לחבר משנות התיכון וכן עם עדות הנאשם כפי שיובא בהמשך (פ/75 ש' 23-29).

בהקשר זה העיד ע' גם על סיטואציה בה שהה בבית כאשר הוריו היו בחדר שדלתו סגורה, ונשמעו צרחות של הנאשם על המתלוננת "עד שאמא שלי בפעם הראשונה מזה כמה חודשים יצאה מהחדר וצעקה 'אני לא יכולה יותר' אני ישבתי בסלון. אבא שלי יצא אחריה וקרא לה 'ע' תחזרי לחדר מיד, אני אספר לכולם' אמא שלי אמרה כבר לא מעניין אותי לא קרה כלום... אבא שלי ניגש אלי, אני מתנצל על השפה מכבוד בית המשפט אבל הוא אמר כלפי אמא שלי מילה שהיא חמורה והולכת עם גברים אחרים, ואמא שלי ישר צעקה זה לא נכון זה שקר. מאותו רגע אני הבנתי סביב מה היה כל הבלגן והחדרים הסגורים...". (פ/75). התרחשות זו תומכת בתיאורי המתלוננת אודות התנהלות הנאשם אשר סבבה את החשדות האמורים.

28. לפרטים שסיפק ע' אודות האישום הראשון אתייחס בהמשך. כעת, אוסיף ואפנה להקלטת שיחה מיום 30.11.14 בינו לבין הנאשם, ת/9א, בה שוחחו השניים על הסכסוך בין הנאשם למתלוננת. בכלל זה תועד הנאשם מספר שפנה לפסיכולוגית ועל מנת שתעזור לו "לכלכתי ע' אמרתי את כל הדברים אני עצבני, אני רגיש, אני אני עומד על שלי... מרים ידיים אמרתי את הדברים האלה". ע' שאל האם סיפר לה "שאתה מרביץ לאשתך" והנאשם השיב "כן כן כן, היא אמרה לי אל תרים ידיים...". (עמ' 6 ש' 21-31). בהמשך הוסיף "אמא שלך לא קובעת אתה רוצה לראות שאמא שלך לא תקבע בבית הזה, לגביך אם אתה גר פה, או לא" (עמ' 23 ש' 10). לבסוף, כשע' עמתו עם טענה לפיה "רוקן" את החשבון המשותף של בני הזוג, השיב "החשבון שלי לא שלה" (עמ' 29 ש' 14).

בדברים אלה יש משום הודאה של הנאשם בנקיטת אלימות כלפי המתלוננת וביטוי של יחסו השתלטני כלפיה. בניגוד לטענות ההגנה, לא התרשמתי כי מדובר בתוצר של "משיכת הנאשם בלשונו" בידי ע', אלא בשיחה חופשית בה ביטא הנאשם, שלא ידע שהוא מוקלט, את הדברים.

עדויות נוספות התומכות בדברי המתלוננת

29. במסגרת פרשת התביעה העידו שניים מאחיה של המתלוננת, ג' ומ' ע' וכן חבר של המשפחה המתגורר עימם ביישוב בשם ג' ח'. להלן יכוננו עדים אלה בשמותיהם הפרטיים.

30. ג' ומ' סיפרו שניהם על הרחקתה של המתלוננת ממשפחתה. ג' העיד כי "מה שאני יודע זה שאחותי הורחקה מאיתנו, מהמשפחה כולה, כולל אפילו ההורים שלי מיד לאחר החתונה (...). איסור מוחלט ליצור קשר איתנו, איסור על הילדים של אחותי להיות בקשר איתנו" (פ/55 ש' 21-24); בכלל זה סיפר כי נאסר על בתו לפגוש בבתם של הנאשם והמתלוננת (פ/57). מ' העיד כי "למען האמת הרבה אנחנו לא יודעים על הקשר ביניהם כי היא נותקה מאיתנו" (פ/63 ש' 23) וכי "זה כולל את הילדים והאחיינים שמתעלמים מאיתנו בשל הוראה" (פ/65 ש' 8-5). עוד מסר כי הקשר חודש ביוזמת המתלוננת בשנת 2012 או 2013 (פ/64 ש' 32).

אני מוצא לקבל את העדויות הללו. אני ער לטענה לפיה הן הושפעו מן הסכסוך המשפחתי, אך לא די בכך כדי לערערן. דווקא נגיעתן לנקודות ספציפיות מעידה כי העדים לא ביקשו להשחיר את פני הנאשם בכזב. בכלל זה לא היססו לאשר כי נתונים שונים שהעלו לא נחו על ידיהם באופן ישיר אלא נלמדו מאחרים. גם תכני העדויות

העידו על מהימנותן, כשלעניין זה אפנה לאמירתו הנזכרת לעיל של מ' אודות ההיכרות המוגבלת עם מערכת היחסים שבין הנאשם למתלוננת, ואוסיף ואציין את אישורו של ג' שלא ראה את הנאשם מכה את המתלוננת (פ/57 ש' 7, 14).

31. לצד טענות שני האחים בדבר הנתק עם המתלוננת, אשר הולם את טענותיה וטענות ע' בנושא, תומכות עדויות האחים בראיות התביעה בהיבט נוסף: שניהם העידו, כל אחד בנפרד, שכאשר מ' היה מאושפז בבית חולים והמתלוננת הגיעה לבקרו בעת שבני משפחה נוספים שהו בחדר, ראו הם סימני חניקה על צווארה. ג' העיד כי "הגיע עם ע' לבקר את מ' שאושפז בבית החולים, כשהיא הגיעה כולנו ראינו סימני חניקה על הצוואר, כך אני מבין, אני שם, אני רואה סימני חניקה על הצוואר, אני רואה טביעות אצבעות בגודל של כף יד שאוחזת בגרון וגם מבלי לראות זו השערה שלי [...] שטפי דם בצוואר" (פ/60 ש' 25-29); מ' העיד כי "היא באה לבקר אותי כשעברתי צנתור, הייתי באסף הרופא, והיו לה סימני חניקה על הצוואר [...] אני רואה סימני אצבעות על הצוואר שלה, מדגים, שאלתי אותה מה שלומך [...] היא אמרה לי בסדר, הנהנה עם הראש, היא הבינה שאני מסתכל וכיסתה את הסימנים עם צעיף" (פ/63 ש' 25-30). אמנם, האחים לא ראו כיצד נ' מו הסימנים והמתלוננת לא העלתה טענה בנושא חניקה בסמוך לביקור דווקא (הגם שטענה כאמור שהנאשם נהג ללחוץ על צווארה בזמן נהיגה), אך תיאור התנהלותה שביקשה להסתיר את הסימנים מתיישב עם האופן בו תיארה את התנהלותה בתקופה הרלבנטית, בה חיה במציאות מורכבת.

32. עדותו של ג' מוסיפה ותומכת בראיות התביעה בדברים שמסר אודות מצבה של המתלוננת בזמן אמת. בכלל זה, כשנשאל מדוע לא סייע למתלוננת, השיב כי ידע להבחין "באישה מבוהלת" אך לא עזר כי לא יכול היה ומשום שהמתלוננת לא ביקשה עזרה (פ/58). עוד סיפר על מעמד בו חשפה המתלוננת בפני אחיה את דבר ההתעללות בה. היא נפגשה עמו "אצל אח שלי ושטחה בפנינו הכל". תוכן הדברים שסיפר כי שמע מפי המתלוננת מהווה עדות שמיעה בלתי קבילה ולא אסמך עליו, אך אציין שג' סיפר כי מאותו שלב המתלוננת עברה להתגורר בביתו לסירוגין, בעוד שכאשר נכחה בביתה בנה ע' לווה אותה ונכח בבית כדי לגונן עליה (פ/60). עוד אציין שגם המתלוננת סיפרה על האירוע בו חשפה את דבר הפגיעה בה בפני אחיה (פ/35 ש' 22-23), ודברים דומים מצויים בעדותו של מ' (פ/64). הדבר גם מספק מענה לתהייה ההגנה, בסיכומיה, מדוע "צצו" האחים והפכו מעורבים רק בשלב מתקדם של הפגיעה במתלוננת ולא מלכתחילה.

33. **עדויות של ג'** נסבה על מקרה ספציפי. לדבריו, במסגרת עבודתו עבד בבית הנאשם והמתלוננת יחד עם הנאשם. לטענתו, המתלוננת קראה להם לאכול "והוא נכנס לפני ואני נכנסתי אחריו וראיתי את היד שלו מונפת כך אחורה (מדגים) אחרי שהיא כמעט נפלה מסטירה" (פ/68 ש' 23-24). ג' סיפר דברים אלה מבלי להפריז, דבר שעלה מאמירתו כי "את הסטירה עצמה לא ראיתי ראיתי שהוא מרים את היד שלו מהלחי שלה [...] היא כמעט נפלה, כמו מישהו שקיבל מכה, הוא הרים אותה ואז ראיתי את הפנים שלה וראיתי שהוכתה" (פ/70 ש' 7-11). ג' העיד כי סיפר על המקרה לאחד מאחיה של המתלוננת אשר אמר לו כי הם יודעים שהנאשם אלים כלפי המתלוננת אך לא יכולים לעזור משום שאינה בקשר איתם.

34. אני מקבל עדות זו. ג' אינו צד לסכסוך המשפחתי, מסר כי טרם האירוע בו חזה היו יחסיו עם הנאשם (כמו גם עם המתלוננת) טובים, ולא הוצגה סיבה משכנעת בשלה יבדה דברים אלה מלבו על מנת לטפול אשם בכזב על הנאשם. ניסיון של ב"כ ההגנה לטעון, בחקירתו הנגדית של העד ובניסיון לבסס מניע שיהיה לעד לשקר, כי הלה חייב לנאשם סך של 5,000 דולרים נתקל בתגובה ספונטנית ואמינה של העד בה פנה לנאשם בשאלה "אני חייב לך כסף?" והמשיך והכחיש את הטענה. גם העובדה שג' דייק ולא טען שראה את המכה עצמה תומכת באמינותו, וכך גם אמירתו כי הנאשם סייע למתלוננת לקום לאחר שהוכתה (פ/70).

לבסוף, תיאוריו כי הוא סיפר על המקרה למתפללים בבית הכנסת ("לא יכולתי לשמור את זה, זה מפריע לי שמישהו מכה את אשתו, זה דבר שמתועב בעיני") וכי בחר לנתק קשר עם הנאשם לאחר שהבין כי הוא נוקט באלימות כלפי המתלוננת (פ/71) הותירו רושם של דברים אותנטיים המבטאים סלידה אמיתית ממעשי הנאשם.

אומנם, עדותו של ג' לא עסקה באחד האירועים המצוינים בכתב האישום, אך יש בה כדי להלום את עדותה של המתלוננת אודות חייה עם הנאשם לאורך השנים והאלימות שספגה מידי, ולהוסיף ולסתור את הכחשותיו של הנאשם בנושא.

35. אעבור לסקור את ראיות ההגנה. כפי שנראה, גם במסגרת זו עלו אלמנטים שתומכים בגרסת המתלוננת.

ראיות ההגנה

עדות הנאשם

36. זו נועדה להציג הכחשה גורפת של המיוחס לנאשם. הנאשם טען כי המעשים שבכתב האישום לא התרחשו וכי "מימי מעודי ועד היום לא הזקתי לאף אחד, אני לא מפריע לאנשים ולא עושה לאנשים שום דבר" (פ/93 ש' 5-6). עוד טען הנאשם כי המתלוננת הינה "שקרנית כרונית" שבדתה את הדברים מלבה (פ/96 ש' 29-30).

איני מקבל טענות אלה של הנאשם. הן הוצגו במסגרתה של עדות בלתי משכנעת. כפי שהודגם לעיל בסקירת דבריו בנוגע לסוגיית המכתבים, הנאשם לא הצליח לשמור על אחידות בגרסתו לאורך העדות. מחד ניסה להציג פסאדה חיובית של התנהלותו בתקופה הרלבנטית, תוך הכחשה מוחלטת של דברי המתלוננת והצגתם כהמצאה, ומאידך חזר ו"גלש" בדבריו לאמירות המחזקות את דברי המתלוננת ואישר נקודות שבעובדה להן טענה, כפי שיפורט בהמשך. בנוסף, בתכניה של העדות ובהתנהלותו של הנאשם בלשונו מאפיינים המתיישרים עם תיאור דמותו בידי המתלוננת וע' כאדם בעלי קווי חשיבה נוקשים וכוחניים. בפרט, ניכר היה כי עד היום ולמרות הזמן שחלף הוא אחוז בחשדותיו לפיהם המתלוננת ביקשה לבגוד בו. כל אלה לא מאפשרים לקבל את הכחשותיו ובמידה רבה גם מציעים תמיכה לראיות התביעה.

37. אפתח בנתח הנכבד מן העדות, אותו הקדיש הנאשם לחשדו בדבר רצונותיה של המתלוננת לבגוד בו. יוזכר כי מדובר בבני זוג שנפרדו ובאירועים שהתרחשו לפני זמן ניכר. עוד יוזכר כי הגרסה המהותית שניסה הנאשם להציג מתכחשת להאשמותיה של המתלוננת. למרות זאת, ניכר היה בנאשם כי הוא אחוז עדיין באותו חשד, שחזר ועלה בדבריו אף מבלי שנשאל בנושא, באופן שהמחיש את המקום המרכזי שתפסו חשדות אלה בחשיבתו. בתיאוריו גם לא הסתיר כי בלש וחקר בנושא, תוך שחזר ודרש מהמתלוננת להתייחס לחשדות.

להמחשה, ראו עדות הנאשם בפ/93 ש' 12-פ/94 ש' 7, פ/94 ש' 17, פ/94 ש' 28-פ/95 ש' 3, פ/95 ש' 19-22 ו-28, פ/96 ש' 26, פ/97 ש' 4, 13-15 ו-17-20, פ/107 ש' 1-6. בכל אותן מובאות עסק הנאשם בחשדו כי המתלוננת בוגדת בו, באופן שהפגין מידה של קיבעון. בכלל זה סיפר כי חשדותיו התעוררו לאחר שראה כי המתלוננת "משוחחת הרבה בטלפון", והגם שאישר שלא ידע עם מי דיברה טען כי דובר בע'. בהקשר אחר סיפר כיצד דרש מהמתלוננת לראות הודעות SMS שנשלחו אליה משום שעיתוי השליחה עורר את חשדו וכיצד חקר אותה בנושא ולא האמין להסבריה (פ/107).

הנאשם הוסיף והציג את תכני השיחות שניהל עם המתלוננת בנושא חשדותיו. תיאוריו אלה היו מופרזים, ובכללם טען שהמתלוננת הודתה כי רצתה קשר עם ע' ובמסגרת זו פרטה באזני הנאשם את תכונותיו הטובות של ע',

מסרה לנאשם שהיא "מטורפת אחריו במילים אלה" וכעבור זמן אף סיפרה לנאשם כי בתקופה בה היה מאושפז בבית החולים היא "פינטזה" אודות ע' ("בעלי יושב בהדסה אני יושבת במסיבה ומדמינת שאני אצלו בבית במיטה"- פ/93-94). בדומה, בחקירתו ת/1 טען שסיפרה לו כי ראתה את ע' בבית הספר ומשום ש"לא יכלה לעמוד בפניו" החליטה להתחבא בשירותי בית הספר וסירבה לצאת מהם (ש' 222-224). בעדותו הוסיף כי במהלך נסיעה לצפון הודתה המתלוננת בפניו "על מערכת היחסים שהייתה לה איתו מגע של גיפופים ומזמוזים" וזאת הגם שביתר העדות לא טען ש"רצונה" לבגוד מומש (שם). ראו גם את התייחסותו שנסקרה לעיל לסוגיית המכתבים, כיצד הוסיף הנאשם מיזמתו בתחילת חקירתו בסוגיה זו כי המכתבים עסקו ב"מה שהיה איתו" וזאת בהתייחס לע' (פ/95 ש' 12) וכיצד דרש מהמתלוננת לספק הסברים בשיחות-"חקירות" עמה וכן הקלטה בה "התוודתה" על מחשבותיה המיניות בנוגע לע'. זאת, כשהנאשם ניצב לצדה ובעקבות דרישתו ממנה "תראי לי מה היה בדיוק, תארי לי" (שם, ש' 17-18) ותוך שהתייחס למתלוננת כאל "שקרנית כרונית" (פ/96 ש' 29-30). אציין כי הנאשם סיפר גם על חשדות נוספים מצדו כלפי המתלוננת, בדבר רצון קודם שלה לבגוד בו וזאת מספר שנים טרם החשדות בנוגע לע', כאשר אז נגע החשד לחבר ילדות של המתלוננת (פ/104-105, פ/107 ש' 26). כפי שצוין לעיל, הדבר תואם לדבריהם של המתלוננת וע' בנושא.

הרושם שהתקבל מכל אלה הולם את תיאורי המתלוננת אודות עצמת הקנאה מצד הנאשם והשפעתה על התנהלותו היומיומית כלפיה, עת חזר וחקר אותה בנושא כשהוא אחוז בו, מסרב להאמין להכחשותיה וכופה עליה את ההתנהלות החריגה של כתיבת המכתבים וההקלטה הנדונה. אף במעמד העדות נראה היה כי הנאשם רגיש לנושא בצורה חריגה והוא עודנו נושא "חי" ומטריד ביותר עבורו, למרות הזמן שחלף ולמרות שבני הזוג נפרדו. הדבר מאפשר להסיק אודות עצמת רגשותיו בזמן אמת.

היבט נוסף בו בלט אופיה החריג של התייחסות הנאשם לנושא "הבגידה" עלה משאלות ישירות שהופנו אליו, כשבתשובה אישר שמעולם לא "תפס" את המתלוננת עם גבר אחר ו"אם הייתה נאמנה לא יודע" (פ/107). הפער שבין העדרו של ביסוס עובדתי, לבין עצמת החשדות של הנאשם, הרגשות שנלוו להם והאופן בו התנהל בעקבותיהם, בלט בעצמתו באופן התומך בראיות התביעה.

38. מכאן לפן אחר בעדות הנאשם. במהלכה, יחד עם הכחשותיו את מעשי האלימות, אפיין הנאשם את עצמו כאדם שליו. הוא טען כי מעולם לא הרים יד על אף אחד מילדיו (פ/99 ש' 4), כי הוא אינו מרים את קולו ("אני לא מאבד שליטה (...)) אבל אני עם היגיון ושכל ושליטה על כל דבר" (פ/103 ש' 18-19)) וכי ביתם שלו ושל המתלוננת היה שקט וללא מריבות (פ/94 ש' 13).

בהליך עצמו התרחשו מופעים שלימדו אחרת: במזכרו של החוקר אבישי טובי מיום 17.11.14, שהוגש בהסכמה, נרשם כי בחקירתו היה הנאשם נסער לפרקים, קם בכעס מכיסאו, דפק על השולחן והרים את קולו ואף מסר שהוא מסוגל לפגוע בעצמו (ת/5). בחקירה עצמה העיד הנאשם על עצמו כי "איימתי עליה בגירושין וצעקות במשך שנים המון פעמים, היא הוציאה אותי מהכלים", "צב(ט)תי אותה וזרקתי עליה מגבת פעם או פעמיים. היו מצבים שהייתה מוציאה אותי מהכלים והייתי צורח", "אמרתי לה בת זנונים" ואף סיפר כי מספר פעמים בעט והכה בקיר מתוך עצבים (ת/1 ש' 131, ש' 164-165, ש' 169 וש' 174). בנוסף, במזכר ת/12 שנרשם בידי שוטר שהגיע לבית הנאשם ביום 13.2.15 תוארה התנהגות נסערת של הנאשם שבין היתר הטיח בשוטר "אתה שוטר אין לך כלל זכויות במדינה" ואמירות נוספות.

גם בבית המשפט לא הצליח הנאשם לשמור על שלוה. במהלך עדותו הרים את קולו ואף הניף ידיים (לרבות באחת ההזדמנויות בהן התייחס לחשדות הבגידה - פ/97 ש' 15; פ/104 ש' 2). בהמשך אף אישר כי "לפעמים אני קצת מתלהם" וכי הכריח את המתלוננת לכתוב את המכתבים בצעקות ובהתנהגות מאיימת (פ/107 ש' 10).

כפי שצוין לעיל, בהמשך חזר בו מאמירה זו). גם בישיבת הסיכומים לא הצליח לעצור בעצמו, וחזר וקטע את דברי סנגורו בהערות שונות.

קווים אלה באישיות הנאשם סותרים את המצג שהעלה בדבר אופיו השליו ומתיישבים עם הטענות כלפיו.

39. עוד נתמכו טענות המתלוננת וע' בדבר אישיותו הנוקשה של הנאשם והיחס הקפדני ביותר בו נקט, בדבריו שלו. הנאשם תיאר עצמו בעדותו כמי ש"ניהל" את הבית, הגם שטען כי אם אחד הילדים לא מסכים איתו הוא ינסה לשכנעו בטעותו ולא יאבד שליטה (פ/103 ש' 12-18). תיאוריו בחקירת המשטרה היו חד-משמעיים הרבה יותר, שאז טען כי "אני החזקתי את הבית קצר וזה היה לה נוח ככה וגם הילדים ידעו שלא מתווכחים איתי. אני קובע" (ת/1 ש' 48) וכן "כל דבר אני קבעתי" (ש' 64).

תיאוריו של הנאשם בעדותו בנוגע ליחסו אל המתלוננת הציגו תמונה נוקשה בהרבה. כשנשאל האם נהג לומר למתלוננת מה לעשות, ענה הנאשם "חד משמעית כן" ולשאלה אם נהג להכתיב למתלוננת עם מי להיות בקשר ענה "כן. זכותי המלאה" (פ/104 ש' 22-27). לצד תוכן הדברים, הצורה בה הזדקף הנאשם באמרו את הדברים וטון קולו כשהשמיעם הבהירו כי מדובר במי שלטעמו רשאי ואף "זכאי" לשלוט בבת זוגו. יחסו הפטריארכלי הנוקשה הוסיף ובלט כשנשאל על אלימות פיזית כלפי בת הזוג. הוא הכחיש נקיטה באלימות ובד-בבד סיפר שנהג לצבוט את המתלוננת ואף "זרקתי עליה מגבות" לטענתו לא כדי להכאיב אלא בבחינת משחק וכדי "להסב את תשומת לבה בחיוכים דרך כלל זה היה בשולחן ליד כולם, זה לא אלימות" (פ/102-103). הנאשם סיפר גם אודות מעורבותו במישור עבודתה של המתלוננת, כמורה, באופן שהלם את תיאורי המתלוננת אודות שליטתו בה. הוא התייחס למקרה בו שוחחה המתלוננת עם מנהלת בית הספר בו עבדה, וסיפר כי עקב כך דרש מהמתלוננת לא לשוחח עוד עם המנהלת לה היא כפופה שלא בנוכחותו: "אמרתי את יותר לא תדברי עם המנהלת וכך היה. אני רוצה לדבר יחד איתה עם המנהלת" (פ/97 ש' 22-23). בהמשך סיפר כי המנהלת הציעה למתלוננת לצאת לשבתון וכי הודיע למתלוננת "אם את מחליטה לצאת לשבתון זה אומר שהחלטת להתגרש" (פ/98 ש' 15). זאת, שוב, בשל חשדות הבגידה: לגישת הנאשם, אם המנהלת אישרה יציאה לשבתון "כנראה שהמנהלת הבינה שיש משהו יותר ממה שאני יודע" (שם ש' 14-15).

40. אלמנט נוסף מדברי המתלוננת נתמך אף הוא בעדות הנאשם: המתלוננת וע' טענו, כאמור, שהנאשם הורה לבני המשפחה לנתק קשר עם אחיה של המתלוננת. הנאשם הכחיש זאת בתחילה, אך הוסיף כי "מ-2014 כן. אמרתי לילדים שלי כולם מי שבקשר איתם לא בקשר איתי" (פ/105 ש' 22-24) וכן בהתייחס לבתו של אחד האחים - "לא הסכמתי שהבת שלי תתחבר אליה, גם עכשיו" (פ/106 ש' 5) וכי הוא שהחליט כי לא יהיה קשר עם אחיה של המתלוננת ששמו ג (פ/106 ש' 10). מדבריו עלתה אפוא תמונה דומה, גם אם לא זהה, לזו שתארו המתלוננת, שני אחיה וכן בנה ע', של אב אשר הצר בקפדנות את צעדיהם של בני משפחתו.

41. סוגיה נוספת מוסיפה ומחזקת את דברי המתלוננת. זו סיפרה כי בזמן אמת הופנתה לעובדת סוציאלית עמה נפגשה שבע פגישות "כשהיא העירה בפני את אישה מוכה", וכי הנאשם שמע זאת ו"אמר לי שאני לא צריכה להיות בטיפול של אישה מוכה אלא פסיכיאטר... פסקתי מללכת אליה". לשאלתי מסרה כי הפגישות התרחשו לאחר שהנאשם הגיש בקשה לגירושין (פ/43). בדומה הנאשם, בחקירתו ת/1, מסר כי לאחר שהגיש את בקשת הגירושין המתלוננת "הלכה לייעוץ א(י)ך מתמודדים בעל קשה ואלים, הלכה ל15 מפגשים". בניגוד למתלוננת, טען כי הדבר נודע לו רק לאחר שהמפגשים הסתיימו (ש' 44-45 וש' 56). בעדותו חזר על דברים דומים הם שהפעם, כמו המתלוננת ובניגוד לגרסתו בחקירה, טען שליווה את המתלוננת לאותם מפגשים והמתין לה בחוץ עד לסיומם (פ/98 ש' 25-26).

בין אם המתלוננת פנתה לטיפול בסוגיית האלימות שספגה בידיעתו של הנאשם או לא, עצם הפניה מחזקת את טענות המתלוננת ומוסיפה ומחדדת את חוסר היכולת לקבל את תיאורי הנאשם אודות תקינות היחסים.

42. עדות הנאשם לא שיחקה אפוא לטובתו. היא הותירה רושם של הכחשות בלתי אמינות ולצדו שורה של אלמנטים התומכים בראיות התביעה.

עדויות נוספות מטעם ההגנה

43. במסגרת פרשת ההגנה העידו שני בנים נוספים של הנאשם והמתלוננת - א ות' נ', שיכונו להלן בשמותיהם הפרטיים. שניהם מסרו כי הקשר בינם לבין אמם המתלוננת נותק ועסקו בעדויותיהם במצבו המורכב של הנאשם במהלך הסכסוך בינו לבין המתלוננת ובמהלך ההליך הפלילי. הם תיארו את מצוקותיו בנושא, כשהם מביעים אהבה רבה ותמיכה באביהם. עוד תיארו את התנהגותו של אחיהם ע' כהפגנתית ולעומתית והאשימו אותו בסכסוך המשפחתי (פ/89 ש' 30-32; פ/110 ש' 28-29). שניהם מסרו כי האווירה בביתם עת גדלו בו הייתה טובה ומשפחתית, כי המשפחה נהגה לצאת בשבתות לטיולים משותפים וכי הנאשם נהג לעזור למתלוננת, למשל בעבודות הבית (ראו למשל פ/89 ש' 11; פ/90 ש' 26; פ/110 ש' 5; פ/112 ש' 10). א' ות' חזרו והדגישו כי לא נחשפו לאלימות מצד הנאשם כלפיהם או כלפי המתלוננת, וכי לא הבחינו בסימני אלימות על גופה (פ/89 ש' 15; פ/90 ש' 22; פ/110 ש' 15).

עם זאת, שני הבנים העידו כי הנאשם הינו טיפוס עקשן, דעתן ודומיננטי (פ/89 ש' 12-13; פ/110 ש' 8) ות' הוסיף כי הנאשם נהג לקבוע כיצד יתנהל הבית מן הבחינה הכלכלית (פ/112 ש' 6).

44. עדויותיהם של ת' וא', הגם שהפינו אהבה לאביהם והרשימו בנכונותם להתייצב לצדו, לא יכולות לספק משקל-נגד לראיות התביעה. לעדות המתלוננת, האמינה עלי, הפגיעות בה בידי הנאשם לא נעשו לעיני ילדיהם "תמיד הדברים האלה נעשו שאף אחד לא היה בבית" (פ/48 ש' 25) וכן "הוא ידע מתי להכות, שאין סימנים ואין עדים. שאין עדים שיראו שהוא מכה אותי" (פ/49 ש' 13-15). לכן, העובדה שת' וא' לא נחשפו לפגיעות לא אומרת כי הן לא התרחשו. הדברים אמורים גם בטענותיהם לפיהן לא הבחינו בסימני התקיפה על גופה של המתלוננת, לרבות בסימני החניקה עליהם העידו אחיה. כאמור, המתלוננת לא חשפה את דבר הפגיעה בה בפני אחרים לרבות בפני ילדיה, בניסיון לשמר את התא המשפחתי. אציין שמדובר באשה שומרת מסורת וכי א', כאשר נשאל אודות סימנים כחולים על ירכה של אמו, השיב שמעולם לא ראה את ירכה אך לא הבחין בסימנים כאלה (פ/90). אוסיף ואציין כי הנאשם עצמו, בחקירתו ת/1, מסר כי "אני עושה כל מאמץ שאיש לא ידע מה קורה בנינו כולל ובמיוחד הילדים" וזאת בהתייחס לחשדות הבגידה ולסכסוך עם המתלוננת (עמ' 2 ש' 23). בהמשך אף יוצגו דבריו המאשרים הימצאות סימנים כחולים על רגלי המתלוננת בזמן אמת. כך, טענות העדים כי לא הבחינו בפגיעות במתלוננת או בתוצאותיהן אינן שוללות את עצם הפגיעות.

45. בנוסף, תמונת היחסים התקינים שהציגו ת' וא' נסתרת לא רק בראיות התביעה אלא גם בדברי הנאשם שסיפר, כאמור, על חשדות הבגידה, על התנהלותו הכופה בסוגיית המכתבים, על הצרת צעדיהם של בני המשפחה ועל אלמנטים נוספים שחלקם, בדגש על המכתבים עצמם, נתמכים גם בראיות חיצוניות. אוסיף שבחקירתו סיפר הנאשם כי בזמן אמת טענה המתלוננת בפני שניים מבניו, בהם א', שהיא מפחדת להישאר עמו בבית וכי אחד הבנים מסר שיישאר לישון בבית באותו לילה כדי לשמור עליה (ת/1 ש' 32-33). בנוסף מסר כי "הילדים שמעו צעקות בבית" (שם, ש' 167). כל אלה שונים מתיאורי עדי ההגנה ומקשים לקבל את התמונה שהציגו בעדותם.

אין אלא להסיק, לפיכך, כי שני הבנים לא נחשפו לכל היבטי יחסיהם של הוריהם. זאת בניגוד לע' שסיפר כי שימש כ"יד ימינו" של אביו לאורך שנים, כי נחשף להיבטים פרטיים יותר במערכת היחסים לרבות לחשדותיו של הנאשם כלפי המתלוננת ולמכתבים אותם איתר באשפה, ושעדויות נתמכה בהקלטה ת/9 ובאישורו של הנאשם כי חשד במתלוננת אודות "בגידה" נוספת, נושא עליו ידע גם ע' לספר. אוסיף כי בניגוד לע' שהתגורר בבית הנאשם והמתלוננת לאורך שנים, ת' מסר בעדותו כי "לא ישנתי בבית הרבה מאוד שנים" (פ/111 ש' 20), דבר שאף הוא יכול להסביר את העדר החשיפה למקרים מושא הליך זה. כל אלה אינם מאפשרים לקבוע כי עדויותיהם של ת' וא' גורעות ממשקל ראיות התביעה.

46. **לסיכום חלק זה** של הכרעת הדין, אני מוצא כי עדות המתלוננת מהימנה ונתמכת בראיות השונות שהוצגו לעיל: האלמנטים שנדונו מדברי הנאשם בעדותו, הודאתו בשיחה ת/9 כי נקט באלימות כלפי המתלוננת, נוסח המכתבים ונסיבות כתיבתם וכן העדויות שנסקרו לעיל. אני יכול לקבל את הכחשתו הגורפת של הנאשם את האישומים נגדו, או כי מדובר בעלילת-שווא על רקע מניעים זרים.

ועם זאת, לא די בכך להרשעתו של אדם בפלילים ויש להוסיף ולבחון האם הוכחה התביעה כל אישום ואישום, ברמת ההוכחה הדרושה. לכך אגש כעת.

חלק שני: האישומים הספציפיים

47. הבחינה תעשה לפי סדר האישומים בכתבי האישום מושא הליך זה. אזכיר כי שלושת האישומים בהליך שמספרו 2688-12-14 מכונים כאן האישומים הראשון עד השלישי ואילו האישום בהליך 53660-07-15 מכונה האישום הרביעי. עוד אזכיר כי האישומים הראשון והשלישי מתייחסים כל אחד למספר אירועים. הדין בהם ייערך בחלוקה לאירועים השונים.

אישום ראשון חלק ראשון: תקיפת הבן ע' בדחיפה ומכת אגרוף בראשו

48. הבחינה הזוהירה, שעל הצורך בה עמדתי לעיל, מובילה אותי למסקנה לפיה התביעה לא הוכחה פרט אישום זה ברמה שמעל לספק סביר.

לעיל ציינתי את הטעמים בשלם אני מוצא את עדות המתלוננת מהימנה. אין בקביעתי כאן לגרוע מכך אלא לחדד את הצורך בבחינה פרטנית של הראיות בנוגע לכל אישום. לעניין זה, תזת התביעה בקשר לאירוע הנדון נשענת על עדויותיהם של המתלוננת ושל ע'. ועם זאת לעדויות אלה נלוו שניים: אישור, הן מצד המתלוננת והן מצד ע', כי בזמן אמר אמרו לסייר המשטרה שדובר בדחיפות הדדיות של ע' ושל הנאשם. ובנוסף, אישור של המתלוננת כי חלק מן הדברים שמסרה בנוגע לפרט האישום הנדון שמעה מע'. נקודות אלה, בצירוף הזהירות המתחייבת מאופיו של הסכסוך המשפחתי, מקימות לטעמי ספק סביר. אפרט:

49. המתלוננת פתחה את עדותה בהתייחסות לאירוע הנדון כאן. לפי הדברים שמסרה, בנה ע' שהה במטבח הבית ורצה להכין לעצמו שתיה, שאז הנאשם "תקף אותו מאחור ודחף אותו לידו וע' הלך לחדר שלו כדי להימנע מעימות והוא רץ אחריו ונתן לו מכה בראש ובגב מאחורי הגב". כשע' מסר לה שהוא הולך להתלונן במשטרה והציע לה להצטרף, הסכימה "ומשם התפרץ הכל, לא הייתי מעיזה לעשות את זה לולא המקרה הזה..." (פ/15 ש' 23-25). בחקירתה הנגדית חזרה על הדברים, אך כאשר הוצג לה שבחקירת המשטרה החלה לתאר את האירוע רק מן השלב בו הכה הנאשם את ע' מאחור מסרה כי לא נכחה בשלב המוקדם של האירוע אלא שמעה את הדברים מע'. היא מסרה ששמעה צעקות, יצאה מחדרה "וראיתי את האירוע,

ראיתי את שניהם אחד ליד השני, ראיתי את מ' רץ אחרי ע' ונותן לו מכה בראש ובגב" (פ/32). בהמשך חזרה ועמדה על כך (פ/33 ש' 27-30).

50. ע' התייחס להתרחשות הנדונה, תחילה, בחקירתו הראשית. בשלב זה טען כי במהלך ששה במטבח והנאשם היה לידו, הדף אותו הנאשם על השיש במטבח. בתגובה, ע' צעק על הנאשם. ע' טען כי הלך לכיוון חדרה של אמו וכי אז חסם הנאשם את דרכו והדף אותו בשנית. אמו שמעה רעש ויצאה מחדרה, ע' אמר לה לבוא עמו וכאשר פנו שניהם אל עבר דלת היציאה רץ אחריו הנאשם והכה בעורפו באגרופ. ע' הדגיש כי אמו יצאה מהחדר רק לפני התקיפה עם האגרופ וחזתה בה (פ/76 ש' 15-32). בחקירתו הנגדית של ע' בנושא זה התמקדה ההגנה בדברים אותם מסרה המתלוננת לסייר המשטרה אודות אלימות הדדית. ע' טען כי "ציינתי שהוא דחף אותי ואני דחפתי אותו חזרה" אך הדגיש כי דובר בתקיפה מצד הנאשם וניסיון שלו להימלט "כל מה שרציתי זה לברוח מאותו מקום". כשהוצג לו שהנאשם נפל על הספה כתוצאה מן המגע עם ע', אישר שהדף את הנאשם וטען כי מעד ונפל כאמור (פ/82 ש' 6-28).

51. ראיות התביעה בנוגע לאירוע זה הן משמעותיות, ואפשר כי בנסיבות אחרות היו מובילות להרשעה. הן המתלוננת והן ע' סיפרו על הכאתו מאחור בידי הנאשם, ע' הוסיף והדגים כיצד והיכן נפגע, ואיני יכול לומר שאיתרתי בדברי שני העדים סימנים של כזב. גרסתם מוסיפה ומתיישבת עם תמליל השיחות למוקד המשטרה, ת/10, לפיו ע' התקשר וטען שהוכה בידי הנאשם. אציין שראיה זו מראה שהנאשם התקשר למשטרה רק בהמשך וזאת בניגוד לדברים שנטענו בנושא בידי ההגנה. בנוסף, גרסת הנאשם אשר הכחיש את התקיפה לא הותירה רושם אמין, בדומה לרושם הכללי שעלה מעדותו (ראו פ/99 ש' 4-15 וגרסתו בת/1). להמחשה, אציין כי בחקירת המשטרה טען הנאשם כי באותו מעמד ניסה למנוע מע' לברוח אך ע' "הניע את האופנוע [...] והוא עלה לי על הרגל והאופנוע כבה לו והוא התחיל לדחוף אותו ידנית עלי [...] לא נפצעתי וגם לא אמרתי את זה בהדסה" (ת/1 ש' 93-107). מדובר בתיאור מוגזם, שהנאשם לא חזר עליו בעדותו.

52. למרות זאת, מצאתי כי הראיות אינן מספקות להוכחת האישום ברמת ההוכחה הנדרשת. מספר אלמנטים מבססים קיומו של ספק סביר, ודי בכך להימנעות מהרשעה:

בדו"ח פעולה מיום 14.8.14 (ת/4) כתב השוטר עידן יונה שכאשר הגיע למקום (לאחר שע' התקשר למשטרה וטען שהוכה בידי הנאשם, כך לפי הדו"ח), ניגש למתלוננת וזו מסרה כי התרחש ויכוח בין ע' לנאשם "והם דחפו אחד את השני והיא פוחדת לסבך את הילד שלה המשרת כקצין בצה"ל...". בהמשך נרשם כי השוטר שוחח עם ע' בטלפון, והלה טען שהיו "תקיפות הדדיות בגלל שנאלץ להגן על גופו מאביו...". כשתכני הדו"ח הוצגו בפניה במהלך עדותה, והגם שמסרה את התשובות בנושא תוך שהיא מציינת כי היא מבולבלת מריבוי השאלות, אישרה המתלוננת כי אמר לסייר המשטרה שהנאשם וע' דחפו אחד את השני (פ/32-33). דבריה אלה, בצירוף דו"ח הפעולה, מעלים אפשרות של אירוע בין ע' לנאשם שהוא בעל אופי הדדי, אפשרות שלא ניתן לקבוע כי נסתרה ברמת הוכחה שמעל לספק סביר ושהיא מנוגדת לרוח האירוע כפי שתיארו אותה עדי התביעה. לאלה מצטרפים אישורה של המתלוננת כי שמעה חלק מן התיאור שמסרה אודות האירוע הנדון כאן מפיו של ע' : אלמנט, שלשיטתי מחייב זהירות יתרה בנסיבות הליך זה. אוסיף כי המתלוננת טענה שהנאשם הכה את ע' בשתי מכות אגרופ (פ/33 ש' 30), בעוד שע' טען למכה אחת.

בשל כל אלה, מחמת הספק, איני מקבל את תזת התביעה בנוגע לאירוע הנדון. בשל כך לא אוסיף ואדון בטענת ההגנה לאכיפה בררנית, שבאי-העמדתו של ע' לדין.

אישום ראשון חלקים שני ושלישי: תקיפת המתלוננת באמצעות מקל פעמיים, האחת במכה בירך והשנייה בידה השמאלית

53. המתלוננת סיפרה בעדותה הראשית כי הנאשם היכה אותה במקל של מטאטא בשני מקרים.

תחילה סיפרה שהוכתה בירכה השמאלית "והמקל נשבר, נשאר לי סימן על ירך שמאל, זה היה 3-4 שנים לפני, בסביבות 2010 או 2011 או 2009 אני לא זוכרת בוודאות" (פ/17 ש' 1-2). בנושא זה בלט הקושי עליו עמדתי לעיל, של המתלוננת לשחזר ממרחק הזמן ונוכח ריבוי הפגיעות בה את כל פרטי הפגיעה הספציפית ובהקשר הנוכחי - להצביע על עיתוי הכאתה. בלשונה, "מקרי האלימות היה לאורך כל השנים לא יכולה להצביע על יום, הייתי נתונה למצבי הרוח שלו..." (פ/17 ש' 18). לאחר שרוענן זיכרונה באמצעות עיון בהודעתה, מסרה כי המקרה הנדון התרחש ב-2009.

54. המתלוננת סיפרה אודות מקרה נוסף, בו הכה אותה הנאשם באמצעות מקל בזרועה, שגם אז נותרו סימנים באיבר הנדון (שם, ש' 5-7). כשנשאלה איזה מן המקרים התרחש קודם, התקשתה להשיב ולבסוף מסרה שהיא "חושבת" שהאירוע עם הזרוע התרחש ראשון (שם, ש' 15. ראו גם פ/48). לא התרשמתי שדובר בביטוי של זיכרון מוצק אודות סדר ההתרחשויות, ולפיכך איני סבור כי העובדה שהוא שונה מהנטען בכתב האישום (הממקם את המכה בירך מספר שנים לפני זו שבזרוע) גורעת ממשקל דברי המתלוננת. כך גם בשים לב לתשובותיה של המתלוננת בנושא בחקירתה הנגדית (פ/34), שהתמקדה בסוגיית העיתוי. המתלוננת הסבירה כי "גם היום אני לא אוכל לומר בוודאות באיזה תאריך ובאיזה שנה זה היה" אך "בוודאות מלאה יכולה לומר שקיבלתי שתי פעמים מכות ממנו עם מקל, כמו שתיארתי, וכן בעיטה ברגל עם כתמים כחולים" (שם). האופן בו הוצגו הדברים והתרשמותי הכוללת מעדותה שכמונמק לעיל נתמכת בראיות חיצוניות, מובילים אותי לקבל דברים אלה של המתלוננת.

55. אמינות הדברים התחזקה בהמשך העדות, עת תיארה המתלוננת פרטים שהמחישו כי מדובר בזכרון "חי" של התרחשות אותנטית: כי דובר במקל מעץ, ללא עזר הניקוי המחובר אליו ("ללא המברשת. אני חושבת שהיה מגב"), כי הנאשם אחז בו בידו השמאלית (תוך שהנאשם ציין לפרוטוקול כי הוא שמאלי) ואף הדגימה כיצד הכה אותה באמצעות המקל בצד השמאלי של הירך השמאלי, וחזרה וציינה כי המקל נשבר (פ/47 ש' 27-48 פ' 6). כל אלה מצטרפים לכדי מסקנה לפיה המתלוננת תיארה אירועים אותם חוותה בפועל.

56. גרסתה זו של המתלוננת נתמכת בראיות שהוצגו לעיל במהלך הדיון הכללי בעדותה ושלא אחזור עליהן. מהסיבות שפורטו שם, עדותה של המתלוננת אמינה עלי, ותקיפתה במקרים מושא האישומים הנדונים כאן מתיישבת עם כלל תיאוריה אודות הפגיעות הפיזיות והנפשיות שספגה מידי הנאשם, לאורך שנים. די בכך כדי לבסס את האישומים הנדונים כאן.

אוסף כי קיימות ראיות התומכות גם באופן ספציפי בטענה להכאה במקל, הגם שבעצמה מדודה. ראשית, ע' מסר כי המתלוננת סיפרה לו על המקרה, שאז שאל את אביו על כך ונענה "אתה יודע כמה קל לשבור מקל של מטאטא" (פ/79 ש' 15). המדובר באמרת חוץ של נאשם הקבילה מסיבה זו ושיש בה לחזק את האישום נגדו. אמינות דבריו של ע' בהקשר זה מתחזקת נוכח הדברים שמסר במקביל לפיהם, למעט האמירה הנדונה, הנאשם הכחיש את האירוע (שם. גם בחקירה הכחיש זאת - ת/1 ש' 147).

היבט נוסף המחזק את תיאורי המתלוננת מצוי בדברי הנאשם. כשנשאל אודות האישום הנדון הכחיש וטען "לא היה ולא נברא". עם זאת מצא להוסיף מיזמתו, כשנשאל האם הבחין בסימנים על המתלוננת ולאחר שהשיב בשלילה, כי למתלוננת "יש לה בעיה עם ורידים ברגליים שמתנפחים ורוב הזמן הורידים שלה נפוחים ויש לה

סימנים כחולים ברגליים" (פ/99 ש' 25-26). ניסיונו זה להציג הסבר לסימנים ברגלי המתלוננת לא היה משכנע, ובד-בבד נטה לאשר כי למתלוננת אכן היו סימנים כחולים על רגליה, כפי שהיא טענה. עוד יש בו לגרוע ממשקל עדויות בניו שטענו שלא ראו סימנים על גופה של המתלוננת, ומטענת ההגנה בסיכומיה לפיה אין ראיות לחבלות שנטענו על ידה.

57. על רקע כל אלה, שוכנעתי כי הנאשם הכה את המתלוננת פעמיים במקל, באופן המתואר לעיל.

58. העבירות שיוחסו לנאשם בהקשר זה הן תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין ותקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין. היות שיוחסה עבירה אחת מכל סוג, אין אלא להסיק כי האישום החמור יותר מתייחס להכאה במקל שנשבר תוך גרימת המטומה.

הכאה במקל עונה להגדרת "תקיפה" שבסעיף 378 לחוק העונשין, ומובן שגם הנסיבה "בת זוג" מתקיימת. שני אלה נוגעים לשתי העבירות. אשר לעבירה של גרימת "חבלה של ממש", הגם שהרכיב "חבלה" מוגדר (בסעיף 34 כד לחוק העונשין), אין בנמצא הגדרה סטטוטורית מהי חבלה "של ממש". עם זאת, בדין גובש מבחן המסתפק בפגיעה בעלת ביטוי מוחשי כגון כאב, להבדיל מפגיעה חסרת משמעות ונטולת ביטוי מוחשי (למשל ת.פ. (מח' חיפה) 13168-12-15 **מדינת ישראל נ' אלימלך**, פס' 95 (22.5.17); ת.פ. (מח' ב"ש) 8155/06 **מדינת ישראל נ' אבו סולב** (9.11.06); ת.פ. (רח') 2639/99 **מדינת ישראל נ' פיין** (13.2.01); ת.פ. (י-ם) 7971-09-13 **מדינת ישראל נ' בכור** (17.7.17)).

מבחן זה מתקיים בענייננו: על עצמת המכה והכאב הנלווה לה ניתן ללמוד מכך שהובילה לשבירת המקל. בנוסף, מעדות המתלוננת האמינה עלי עולה כי נ' מה לה המטומה כתוצאה ממעשי הנאשם. כל אלה עולים כדי ביטוי מוחשי העונה לרכיב האמור. ואשר ליסוד הנפשי, הנאשם לא סתר את החזקה לפיה אדם המכה אחר במקל בעצמה המביאה לשבירתו מודע לאפשרות כי במעשיו יגרום חבלה של ממש למותקף. עוד היה מודע לטיב התנהגותו בשתי העבירות ולכך שדובר בבת זוג.

משכך, יש להרשיע את הנאשם בעבירות האמורות.

אישום ראשון חלק רביעי: איום על המתלוננת באמצעות סכין

59. גם בנושא זה ניכרו קשייה של המתלוננת למקם את האירוע בזמן, ומנגד עמידתה על עצם קיומו. בחקירתה הראשית, כשהתבקשה לתאר אירועי אלימות כלפיה, התייחסה לחתונת בנם הבכור שלה ושל הנאשם בשנת 2008 ומסרה שהנאשם הסתייג מבחירת בת הזוג וכשאמרה לו דברים חיוביים עליה הנאשם צעק, איים עליה והיכה אותה. בנקודה זו סיפרה על הפגיעות בה:

"הוא צעק עליי איים עליי הוא היכה אותי, הוא חנק אותי, הוא חנק אותי ואמר 'אני יכול לחנוק אותך עד שתהיי לי כבדה בידים' הוא שם עלי כרית ולחץ עליה הרבה פעמים היינו לבדנו בבית ישבתי בסלון בכורסא מכורבלת כמו שבלול והוא הוציא סכין מהמבטח ואמר את תגידי לי כל מה שאני רוצה לשמוע, כשאני מכורבלת על הספה הוא דורך עלי עם הרגל שלו ומוציא סכין ומאיים עלי על הראש, אח"כ הוא כתב שהוא לא התכוון להשתמש בסכין אלא לאיים עלי כדי שאדבר, לא היה לי מה לדבר הוא האשים אותי בבגידה..." (פ/16 ש' 22-31. השגה במקור).

דובר בתיאור שפרץ ושטף מפיה של המתלוננת. כפי שציינתי לעיל, בעדותה ניכר כי היא פורקת מידע ותסכול שהצטברו בקרבה לאורך שנים והדבר נעשה לעיתים בשטף של נתונים. כך התרשמתי גם לגבי המקטע המצוטט לעיל, כביטוי של מקרה אותנטי שחוותה.

60. אני ער לכך שבדבריה לא מיקמה המתלוננת בצורה מדויקת את האירועים שחוותה על רצף הזמן. בתחילת דבריה התייחסה למועד שלאחר חתונת בנה בשנת 2008, אך בד-בבד מסרה כי האיום היה על מנת שתדבר וזאת בהקשר לחשדותיו של הנאשם כלפיה בבגידה, שעיקרם בתקופה מאוחרת יותר. הרושם כי מדובר בעיתוי מאוחר יותר התחזק בהמשך הדברים, עת תיארה את הכאתה במטאטא שאז התייחסה לשנים 2009-2011 תוך קושי להציג עיתוי מדויק ואמירה דומה לפיה "זה אחרי החתונה של י' בטוח כי מערכת היחסים שלנו עם הילדים ושלו עם אשתו ושלנו איתם נסבו כל הוויכוחים. י' התחתן ב-2008..." (פ/17 ש' 1-4). מכאן שהמתלוננת התייחסה לחתונה כנקודת ציון, שבשנים שלאחריה התרחשו הפגיעות המתוארות, מבלי להתכוון כי התרחשו בשנת 2008 דווקא. ואכן, כשנשאלה ספציפית אודות עיתוי האיום בסכין השיב כי אינה זוכרת את העיתוי בדיוק וכי "כל האירועים המהותיים אירעו אחרי החתונה של הבן שלי י' ב-2008. האירוע של הסכין היה בסביבות 2010, 2011 אני לא זוכרת" (שם, ש' 31-32).

איני סבור שחוסר יכולתה של המתלוננת להצביע בדיוק על העיתוי מצביע כי בדתה את האירוע מלבה או גורע מן היכולת להיסמך על דבריה. הוא מתיישב עם הקושי הכולל בנושא זה, שנדון לעיל. המתלוננת מסרה פירוט של האירוע, באופן חי ומוחשי, ואף חזרה על גרסתה בנוגע אליו בהמשך עדותה (פ/52 ש' 3-8) כשהיא מספרת ואף מדגימה את ההתרחשות: "הייתי מאובנת בתוך הספה, כשהוא דורך עלי והיד למעלה מדגימה או שאת מדברת או שאני משתמש בסכין" (פ/52 ש' 3-8). גם בהקשר זה אני מוצא לקבל את דבריה.

61. תמיכה לדברי המתלוננת מצויה, כאמור, בראיות התומכות באופן כולל בעדותה. לטעמי, די בכך לביסוס ההרשעה. ועם זאת, הפעם מצויים תימוכין גם בת/9א, הקלטת שיחה בין ע' לבין הנאשם מיום 30.11.14. בשלב מסוים של השיחה תועד הנאשם אומר לע' שהמתלוננת משמיצה אותו. בתגובה אמר לו ע' כי אינו זוכר שהמתלוננת אמרה לו משהו לא נכון ו"בגלל זה שאלתי אותך על הקטע עם הסכין, אני רוצה לדעת האם היא שיקרה לי או לא...". הנאשם השיב במילים הבאות:

"תקשיב... (מילה לא ברורה) תקשיב תקשיב (מילה לא ברורה), באחד הפעמים הוצאתי סכין מהמטבח ככה בידיים לא ככה, אמרתי לה ע' אני את מוציאה אותי מהכלים, אני אהרוג אותך למה את משקרת (מילה לא ברורה) אתה לא הוצאת עלי סכין אמרתי אני (מילה לא ברורה) הוצאתי סכין, את הרגשת באותו רגע היית בסכנת אמרת לי (מילה לא ברורה), הרגשת הייתי איתך כל החיים שלך עברו מול עינייך, הנה החיים שלי עומדים להיגמר הוא עומד לרצוח אותי ברגע הזה, לא ע' היה אקט כזה (מילה לא ברורה), די כבר תראה אם לא תפסיק, אני אהרוג אותך, אתה שומע לפעמים אתה אומר לבן אדם אני אהרוג אותך [...] אבל הסכין הוא לא ככה, זה לא בא ככה לדקור אותה, אתה אתה באמת מאמין שאני מסוגל להרוג מישהו?" (עמ' 8 ש' 26- עמ' 9 ש' 2).

הנאשם אישר אפוא את עצם האיום בסכין, הגם שטען שלא התכוון לפגוע במתלוננת. הדבר עלה גם מעדותו של ע', שתיאר את השיחה ובכלל זה מסר שהנאשם הודה בפניו באיום (פ/75-76). בנוסף, הנוסח שציין הנאשם ואשר נלווה לאיום ("למה את משקרת") מתיישב עם דברי המתלוננת לפיהם דובר באיום שנועד להביאה "לדבר" וזאת לאחר שדברים קודמים שאמרה לא מצאו חן בעיני הנאשם. בשל אלה, השיחה מוסיפה ומפלילה את הנאשם בביצוע העבירה הנדונה כאן.

62. אוסיף ואפנה לעמ' 9 לתמליל השיחה, בשורות 19-24, שם סיפר הנאשם לע' על הזדמנות אחרת בה אמר לבן אחר שלו, ת', כי "אני מסוגל היום (מילה לא ברורה) שאמא עושה אני (מילה לא ברורה) עם סכין, (מילה לא ברורה), לחנוק אותה, לחנוק ולא להרפות עד שפתאום היא תהיה כבדה כזאת, לגמור אותה, אחרי (מילה לא ברורה), הקם להורגך השכם להורגו חייך קודמים...". אין המדובר בתיאור של פרט האישים הנדון כאן, אך יש בו שני אלמנטים חשובים: האחד, ההתייחסות של הנאשם לנכונות לאיים בסכין על

רקע תחושותיו כלפי המתלוננת, השונה מתמונת אופיו השליו אותה ניסה להציג בעדותו. והשני, ההתאמה שבין הנוסח בו השתמש בהתייחס לאפשרות כי יחנוק את המתלוננת עד שתהיה "כבדה כזאת", לבין תיאורי המתלוננת לפיהם "הוא חנק אותי ואמר 'אני יכול לחנוק אותך עד שתהיי לי כבדה בידיים'" וזאת במסגרת הציטטה שהובאה לעיל ושהתייחסה גם לאיום בסכין. אין המדובר בביטוי שגרתי או נפוץ, ודברי הנאשם בהקלטה מעידים כי דובר בביטוי שהיה ב"לקסיקון" שלו ולפיכך תומכים בטענת המתלוננת כי אמר אותו בזמן אמת.

כל אלה מבססים כי הנאשם איים בסכין על המתלוננת באירוע הנדון.

63. עבירת האיומים שבסעיף 192 לחוק העונשין חלה על "המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו". מבחנו של האיום הוא ב"אמת-מידה אובייקטיבית, היינו אם יש בדברים כדי להטיל אימה בלבו של אדם רגיל מן היישוב בנסיבותיו של האדם שנגדו הופנה האיום" (ע"פ 3779/94 **חמדני נ' מדינת ישראל** (11.2.98); רע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל** (4.1.06)).

לא ארחיב בהסברים מדוע האקט הנדון כאן עונה למבחנים אלה. הנפת סכין בידי בעל כלפי רעייתו תוך דרישה ממנה "לדבר" או טרוניה כלפיה מדוע היא "משקרת" היא איום ברור. אדם מן היישוב אליו מופנה אקט כזה יחוש אימה ויחשוש מפגיעה בגופו, וזאת גם אם המאיים לא התכוון לממש את האיום כפי שטען הנאשם. עוד ברי שהנאשם היה מודע לטיב התנהלותו וביקש באמצעותה להניע את המתלוננת "לדבר". משכך, יש להרשיעו בעבירה.

אישום ראשון חלק חמישי: איום על המתלוננת בזמן צפייה בכתבה על רצח נשים

64. המתלוננת סיפרה על אירוע זה פעמיים. הן תוכן הדברים והן האופן בו הוצגו הותירו רושם אמין.

במהלך חקירתה הראשית, לאחר שהתייחסה לעניין אחר, ב"כ הנאשם התנגד וב"כ המאשימה השיב, ביקשה המתלוננת מיזמתה להוסיף דבר. אז סיפרה כי "ראינו בתכנית טלוויזיה שנרצחה אישה אתיופית ע"י בעלה והוא אמר לי הסוף שלך יכול להיות כזה, את צריכה לשתות אקונומיקה, תפתרי את הבעיה של כולנו. אם תמותי הבעיה של כולנו תיפתר. עוד אמירות כגון תישרפי באש הגיהנום, תשכבי ליד אמא שלך" (פ/26 ש' 18-20). בחקירתה הנגדית סיפרה כי דובר בכתבה שעסקה ברציחתה של אישה ממוצא אתיופי בידי בעלה וכי בתגובה אמר לה הנאשם ש"הסוף שלך יכול להיות כמו שלה" ושהדבר התרחש יותר מפעם אחת (פ/53 ש' 4-8).

65. הזיכרון אודות תוכן הכתבה (בכתב האישום לא נרשם ציון מוצאה של הנרצחת), העלאת הדברים מיזמתה של המתלוננת באופן שהעיד כי נזכרה בהתרחשות ולא הונחתה להציגה, הביטחון שהפגינה במסירתם, הרושם המהימן הכולל מעדותה והתיישבותו של אירוע זה עם ריבוי הפגיעות ואופן התבטאותו של הנאשם כלפיה - כל אלה מביאים אותי לקבל את תיאוריה של המתלוננת לגבי פרט אישום זה. אוסיף ואציין כי נוכח ריבוי והימשכות הפגיעות איני רואה בטענת המתלוננת לפיה איומים דומים הועלו מספר פעמים משום אלמנט המעיד על הפרזה או גורע מעדותה.

66. גם מבחינה המשפטית של עבירת האיומים, שנסקרו לעיל, מתקיימים. את מצבו של אדם מן היישוב בנעלי המתלוננת השומע את האיום יש לבחון בהתחשב בשניים: ראשית, בכך שהדברים שהשמיע הנאשם נאמרו על רקע כתבה אודות בעל שרצח את אשתו, דבר אשר יוצק משמעות מאיימת לאמירה לפיה סופה של המתלוננת יכול להיות זהה. ושנית, בהיותו של האירוע הנדון חלק ממסכת של איומים ופגיעות במתלוננת

(ראו למשל הדיון לעיל באיום באמצעות סכין), דבר המשווה משנה-משקל לדברים הנאמרים ואינו מאפשר לראות בהם משום הלצה או אמירה חסרת משמעות. בנסיבות אלה אני קובע כי אדם מן הישוב בנעלי המתלוננת עלול היה לחשוש לפגיעה בו לנוכח הדברים שהושמעו. דובר בנדבך נוסף של מעשי הנאשם שנועדו להטיל אימה על המתלוננת, והנאשם השמיע את האיום תוך מודעות מלאה לטיבו. משכך, יש להרשיעו בעבירה נוספת של איומים.

אישום שני: הפרת צו הגנה בפריצת דלת חדרה של המתלוננת, 13-15.11.14

67. העבירה המיוחסת לנאשם בהקשר זה חלה על "המפר הוראה מהוראות צו שניתן מאת בית משפט לשם הגנה על חייו, גופו או שלומו של אדם אחר מפני המפר" (סעיף 287(ב) לחוק העונשין).

68. הצו עצמו הוגש בהסכמה. נקבע בו כי "לאור מפלס המתח הגואה בבית" על הצדדים להתגורר בחדרים נפרדים, לא לדבר ביניהם אלא במקרי חירום ו"כל צד לא יכנס ו/או יעשה שימוש בחדרו של הצד השני וכל צד יהיה רשאי לנעול את חדרו. תוקף הגבלה זו למשך 3 חודשים מהיום" (ת/7. הצו ניתן ביום 22.9.14, בהליך ה"ט 27805-08-14). דובר בצו הגנה, הליך שמטרתו לגונן על המבקשת - במקרה דנן, המתלוננת.

69. מן הראיות עולה שהנאשם הפר את הוראות הצו. המתלוננת טענה כי במהלך חודש נובמבר 2014 נסעה למהלך סוף השבוע לבנה י' ונעלה את דלת חדרה. היא סיפרה כי בדרכה לי' התקשר אליה בנה א' וביקש רשות לפתוח את דלת חדרה כי לנאשם יש דברים בחדר אותם הוא רוצה להוציא, אך היא סירבה. כששבה במוצאי השבת, מנעול הדלת היה פרוץ (פ/18 ש' 30 - פ/19 ש' 2).

70. בדומה, תיאר ע' כי הוא ואמו שהו מחוץ לביתם במהלך סוף שבוע במהלך נובמבר וכאשר חזרו במוצאי שבת גילו שהדלת נפרצה, המשקוף יצא מהמקום והבריח פורק. הוא סיפר כי במצב זה לא היה לאמו חדר מוגן לשהות בו ועל כן הלכו לישון אצל אחיה (פ/79 ש' 18-27).

71. גרסתו המהותית של הנאשם בנוגע לאירוע זה אינה שונה בהרבה, הגם שלוותה בניסיונות לא אמינים להרחיק עצמו מאחריות. הוא אישר את דבר קיומו של הצו וכי השופט "אמר יש ענין של מקרה של אישה מאוימת. היא פוחדת להירצח אז עשה הפרדה". בד-בבד טען כי "לא הייתה הפרדה שאני לא נכנס והיא לא נכנסת" וכי דרכו למקלחת עוברת דרך חדרה של המתלוננת. הוא טען שהתכוון לנסוע לאזכרה של אביו והיה זקוק "להוציא בגדים" אך הדלת ננעלה במנעול שלושה ימים קודם לכן. לכן התקשר לעו"ד בשם שכטר שייצגו, והלה "אמר לי תיכנס". עוד סיפר שביקש מילדיו לשוחח עם המתלוננת, שלא הסכימה לאפשר לו להיכנס ואז שבר את המנעול באמצעות מברג (פ/100 ש' 22-27).

תיאור דומה מסר בהודעתו מיום 17.11.14 (ת/2): "ביום חמישי [...] ביקשתי ממנה שלא תנעל את החדר שהיא לא נמצאת בו כשהיא יוצאת מהבית כי אני צריך להוציא מהחדר בגדים לשבת [...] התקשרתי לעורך דיני, מאיר שכטר וסיפרתי לו את הסיפור והוא אמר 'זה בית שלך, אתה יכול לעשות בו מה שאתה רוצה. אם ע' לא בבית אתה יכול לפתוח את החדר ולהוציא ממנו מה שצריך' [...] הבנתי שזו זכותי המלאה לפתוח את החדר. [...] ניסיתי להכניס מברג להזיז את הלשון ולא הצלחתי. סובבתי את הידית בכח והדלת נפתחה. פרקתי את שני הברגים והוצאתי את הלשון שנועלת את הדלת". הנאשם פירש כי פירק את לשון המנעול כדי למנוע מהדלת להינעל שוב (ש' 10-31).

דוח הפעולה מיום 15.11.14 (ת/6) של שוטר שהוזעק למקום בגין הפרת הצו תומך בתיאורים הללו. אף בו מצוין כי הנאשם אישר בפני השוטר את דבר קיומו של הצו וכי נכנס לחדרה של המתלוננת, וזאת במילים "הוא

נכנס וזה הבית שלו והוא יכול לעשות כל מה שהוא רוצה בבית כי החדר הנ"ל שהוא נכנס אליו הוא לא בהכרח נחשב החדר שלה". הנאשם לא טען שם כי פעל בעצת עורך דינו.

72. מכל אלה עולה כי הנאשם, בניגוד לאיסור שעוגן בצו, פרץ את מנעול חדרה של המתלוננת ונכנס אליו. זאת, בידיעה שהמתלוננת אינה מסכימה לכך. הוא אף פירק את המנעול כדי למנוע נעילה של הדלת. אני דוחה את הטענה שעשה כל זאת בעצת עורך דינו. זו לא בוססה בראיות, ועורך הדין לא זומן לעדות מטעם ההגנה. המדובר אף בטענה בלתי סבירה, נוכח לשונו המפורשת של הצו וסבירותו הרחוקה של תרחיש לפיו עורך דין ייעץ ללקוחו לפעול בניגוד ללשון זו. גם האמירה לפיה דרכו של הנאשם למקלחת עוברת בחדרה של המתלוננת לא בוססה בראיות, וממילא אינה מעלה או מורידה משהנאשם לא טען כי ביקש להיכנס לחדר כי להגיע למקלחת ואף הוסיף שיש מקלחת נוספת בבית (פ/102 ש' 10). דובר בכזב ובהתחמקות שמטרתם להסתיר את מודעות הנאשם לאיסור. על רקע זה ובשים לב להתרשמותי הכוללת מגרסת הנאשם, אני קובע שהנאשם ידע כי נאסר עליו, בצו ההגנה, להיכנס לחדר. משכך, גם אישום זה בוסס כדבעי.

אישום שלישי חלק ראשון: הפרת צו הגנה בכניסה לחדרה של המתלוננת ונטילת תנור

73. גם צו זה הוגש בהסכמה (ניתן ביום 20.11.14 במסגרת ה"ט 11-14-36043, ת/8). הוא מכיל שורת קביעות ובה קביעה כי המתלוננת תתגורר לבדה בחדר השינה ואיסור על הנאשם להיכנס אליו (סעיפים א' ו-ד' לצו).

74. אף הפעם הפרת הצו בוססה בראיות. כך בתשובתו לאישום של הנאשם, שטען כי ביקש לקחת תנור חימום שהיה בחדרה של המתלוננת ו"לכל היותר שם רגלו על מפתן הדלת, שלח יד לכניסה של החדר ולקח ממנו תנור" (פ/10).

פרשנות ההגנה שהוצגה שם, לפיה שליחת היד לתוך החדר ונטילת רכוש ממנו אינה כניסה אליו אינה מתיישבת עם מטרות הצו, שניתן על רקע הסכסוך הער ומתוך רצון לגונן על המתלוננת ולמנוע חיכוך בין הצדדים (המבקשת בהליך שהוביל למתן הצו).

חשוב מכך, הראיות מאפיינות את האירוע הנדון לא כאירוע תמים אלא כפן נוסף של העימות בין הנאשם למתלוננת, דבר המחדד את היותו של האירוע בגדרי ההתרחשויות אותן ביקש הצו למנוע. אפרט:

75. בעדותה טענה המתלוננת כי הנאשם פתח את הדלת בכוח והדף אותה, נכנס לחדרה ונטל את תנור החימום כשהוא אומר "התנור שלי" (פ/18 ש' 26-28). גם הנאשם, בעדותו, תיאר את האירוע כעימות, במהלכו פעל פיזית כנגד התנגדות של המתלוננת: "חזרתי במוצאי שבת הביתה, אני רואה שתנור, יש לי תמונות שהוא כל הזמן נמצא ליד הספר שלי והוא איננו. ביקשתי מנגה שיבקשו מאמא את התנור. לא רוצה לתת אותו. היא פתחה את הדלת ואמרתי לה תני לי את התנור. היא באה לטרוק את הדלת ואני רואה שהתנור נמצא בפנים, שמתי את הרגל הושטתי את היד ולקחתי את התנור" (פ/100 ש' 32 - פ/101 ש' 3). כאשר נשאל, בהמשך, מדוע היה צריך להיכנס לחדר השינה של המתלוננת חזר על תיאור דומה וטען שהמתלוננת לקחה לו את התנור ודובר בעונת החורף. תחילה טען אמנם כי לא הבין "שייהרג ובל יעבור וגם אם תהיה שריפה אסור לך להתקרב" אך בהמשך אישר שהצו אסר עליו להיכנס לחדרה של המתלוננת וכי הפר את הצו הגם שטען שהוא מבין זאת רק בדיעבד (פ/102).

76. תיאור דומה מסר הנאשם בהודעתו במשטרה מיום 20.1.15 (ת/3): "במוצאי שבת חזרתי הביתה[...]

רציתי להתארגן לשינה וראיתי שהתנור שלי שמשמש אותי בסלון כל הזמן - כל החורף, לא נמצא בסלון [...].
ע' יצאה מהחדר שלה ושאלתי אותה 'איפה התנור?' ע' לא ענתה לי והלכה לטרוק את דלת החדר. שמת
את היד על הדלת של החדר ומנעתי ממנה לסגור את הדלת וראיתי את התנור במרחק של צעד ממני,
הוצאתי את השקע מהחשמל ולקחתי את התנור. לא דיברתי איתה מילה ולא נגעתי בה וגם הדלת לא נגעה
בה" (ש' 11-19). בהמשך התייחס להפרה כאל "מעידה, החלטה רגעית שלא הייתה לי ההחלטה של
השופט מול העיניים" (ש' 78).

77. על בסיס כל אלה, אני קובע כי הנאשם נכנס לחדרה של המתלוננת למרות התנגדות מצדה, ונטל את
התנור. איני מקבל את הכחשות הנאשם בדבר ידיעתו על תוכן הצו, בדגש על האיסור להיכנס לחדר.
הנאשם אישר שנכח בדיון בו ניתן הצו, כפי העולה גם מן הפרוטוקול שהוגש. הצו ניתן בהתאם להסכמות
שבין הצדדים, בצורה מפורטת ותוך קביעות מפורשות בנושא. בנוסף, בחקירת המשטרה אישר הנאשם כי
הוא מכיר את הצו, מן המועד בו ניתן (ת/ש' 66). גם בהקשר זה התרשמתי כי טענת הנאשם להעדר
ידיעה או הבנה של האיסור מהווה ניסיון להתחמק בכזב מאחריות. אני קובע, לכן, כי הנאשם הפר במודע
את הצו.

78. איני מקבל את טענת ההגנה לגבי כלל הפרות, לפיה מדובר ב"זוטי דברים". אין לנתח את המקרים
בהתמקד אך באקטים הפיזיים של נטילת תנור מהחדר או כניסה לחדר בניגוד לאיסור. הצווים האמורים
הגיעו על רקע הסכסוך וחששותיה של המתלוננת לפגיעה מצדו של הנאשם. הם ניתנו, כאמור, על רקע
מפלס מתח גואה, במטרה למנוע הסלמה. דווקא בסיטואציה הרגישה של מגורים באותו מבנה הייתה
חשיבות יתרה להקפדה עליהם, והפרתה אינה מעשה פעוט. הדבר מומחש במקרה האחרון בו עולה
מתיאורי הצדדים כי דובר בעימות ביניהם וכי הנאשם פעל בכוח, כנגד התנגדות וסירוב מצדה של המתלוננת
שביקשה לסגור את הדלת ולמנוע מבעדו להיכנס. זהו בדיוק אירוע מן הסוג אותו ביקש הצו למנוע, של
חיכוך שעלול להסלים לאלימות ולפגיעה. משכך, אין המדובר בזוטות או בסוגיה "טכנית" של הפרת הצו.

אישום שלישי חלק שני: הפרת צו הגנה באמירה "סוף סוף הסירחון יצא"

79. המדובר באותו צו שנדון בתת-הפרק הקודם, ת/8. בין יתר הקביעות, נאסר בו על המתלוננת והנאשם
לנקוט "האחד כלפי השני אלימות מכל סוג שהיא, לרבות אלימות מילולית, פיזית, איומים, הצקות, קללות,
הטרדות, מניעת קיום אורח חיים תקין ושגרתי בכל דרך ובכל צורה". עוד נקבע כי "כל צד רשאי לארח
באופן סביר ובשעות סבירות, ככל שיחפוץ".

80. בתשובתו לאישום וכן בעדותו הכחיש הנאשם שאמר את האמירה הנדונה (פ/10, פ/100).

81. המתלוננת, שדבריה בנושא הוצגו לאחר שזיכרונה רוענן באמצעות עיון בהודעה שמסרה במשטרה, טענה
כי בינואר 2015 הזמינה את אחיה, אחייניתה, ע' וחברתו וכי "ישבנו יחד במטבח והוא לא אפשר לנו. אמר
לי אין לך זכות לארח אף אחד בבית הזה. הבית שלי. אני ישן כאן ואתם מפריעים לי. היה מאד לא נעים
לשבת. והוא זרק את המילה סוף סוף יצא הסירחון מהבית כשהוא מתכוון לאחי שיצא מהבית" (פ/20 ש'
25-28).

82. איני סבור כי יש לבסס הרשעה בעבירה פלילית של הפרת צו על תיאור זה. הצו נוסח, בהקשר הנדון, תוך
שימוש במונחים רחבים ("הצקות, קללות, הטרדות, מניעת קיום אורח חיים תקין ושגרתי בכל דרך ובכל

צורה"). כשנבחנת הטלת אחריות פלילית בגין הפרתו, אין לפרש מונחים אלה בהרחבה. עוד יש לפרש את הצו בהתאם לתכליתו - לגונן על המתלוננת. המוקד הוא אפוא בפוטנציאל חיכוך עם המתלוננת, למניעת הסלמה ופגיעה.

האמירה עליה העידה המתלוננת היא אמנם בוטה, אך לדבריה נאמרה כלפי בן משפחה שלה לאחר שזה יצא מהבית, ולא כלפיה. היא לא פירטה כיצד השפיעה עליה האמירה ולא בוסס כי דובר בפוטנציאל של ממש לחיכוך. ע', שלדבריה נכח באירוע זה, לא נחקר לגביו. על רקע זה, ובשים לב לתוכן האמירה שאין בו בהכרח "הטרדה" או הפרעה לשגרת החיים, להבדיל מעלבון מיותר, קיים ספק האם האמירה הנדונה עולה כדי הפרה של הצו.

83. המתלוננת טענה, כאמור, כי הנאשם אף הקשה עליה לארח. בנושא זה קיימת הוראה בצו ההגנה, כמובא לעיל. אלא, שהמאשימה לא ייחסה לנאשם עברה בגין כך, והאישום הנדון כאן עוסק באמירה המעליבה כלפי בן משפחתה של המתלוננת ולא בהפרעה לאירוח (סעיף א.3. לאישום השלישי בכתב האישום). לכן, אין לייחס לנאשם אחריות בנושא זה.

אישום שלישי חלק שלישי - הפרת הצו בקריאה לבת זוגו של ע' נערת ליווי ובדרישה ממנה לצאת מהבית

84. גם כאן מדובר באותו צו ההגנה. ההוראות הרלבנטיות מתוכו הובאו לעיל.

85. בתשובה לאישום טען הנאשם שעם הגעת בנו ובת זוגו למטבח הדירה, אמר הוא בבדיחות הדעת לבתו עמה שוחח אותה עת "מי זאת הבחורה הזאת אולי זו נערת ליווי". נטען שהאמירה לא הופנתה למתלוננת או לבנו ועל כן אין בה משום הפרה של הצו (פ/10). מנגד, בהודעתו מיום 20.1.15 (ת/3) טען הנאשם כי הדברים כלל לא נאמרו על ידו, ובאשר לבת הזוג אמר "לא ידוע אם היא בת הזוג של ע', אני לא יודע מי היא, אני חשבתי שהיא נערת ליווי" (ת/3 ש' 94-90). עוד טען בהודעה זו כי מטרת המתלוננת וע' באירוח אנשים בביתם היא להתעלל בו ולהציק לו.

86. ע' תיאר את האירוע באופן הבא: "שהבאתי את חברתי, ארוסתי היום אשתי ברוך ה', מ' קרא לאשתי 'מה זאת הנערת ליווי שהבאת פה'" ואמירות דומות נוספות. הוא תיאר שבהמשך ירד לחדרו עם חברתו והנאשם בא אחריהם, ניסה להיכנס לחדר, תפס בידיו של ע' שמנע ממנו את הכניסה, ומחה באזני א' שהגיע למקום כי ע' מסתיר ממנו את החברה "זה הבית שלי מותר לי לראות אותה. לקחתי אותה והלכנו" (פ/85 ש' 22-27).

87. בראיות אלה אין משום הוכחה לטענת המאשימה כי הנאשם דרש מחברתו של ע' לעזוב את הדירה, וממילא שיש לדחות טענה עובדתית זו. אשר לאמירה מושא האישום, מטעמים דומים לאלה שנדונו בתת-הפרק הקודם אין לקבוע כי דובר בהפרה של צו ההגנה. האמירה נגעה לחברתו של ע' ולא למתלוננת, ולא בוסס כי דובר בהטרדתה של המתלוננת, בפגיעה בשגרת חייה או באחד משאר המונחים שצוינו בצו ההגנה כמעשים אסורים ושכאמור ראוי לפרשם בצמצום. גם הפעם מדובר, אפוא, בעלבון מיותר אך לא בעבירה פלילית של הפרת הצו.

בהחלטה זו נתתי משקל גם לכך שע' טען כי ברשותו הקלטה של האירוע, ומחקירתו של הנאשם עולה כי הקלטה כזו הושמעה לו (ת/3). אלא, שלמרות קיומה של ראיה כה משמעותית, התביעה לא הציגה אותה בפניי - שיקול, שגם בו יש לתרום למסקנה לפיה התביעה לא עמדה בחובת ההוכחה. אוסיף כי ע' טען שהאירוע התרחש לפני חודש אוגוסט 2014 (שם, ש' 27), מועד בו צו ההגנה הרלבנטי טרם בא לעולם.

88. בשל כל אלה, אין להרשיע את הנאשם בגין פרט אישום זה.

אישום רביעי: הפרת צו הגנה בכניסה ליחידת הדיור בה מתגוררת המתלוננת

89. הצו הרלבנטי הוגש בהסכמה (ת/18. ניתן ביום 22.1.15 בה"ט 34017-01-15). דובר במתן תוקף של החלטה להסכמה בין הצדדים, לפיה המתלוננת תעבור להתגורר ביחידת דיור שבחלק התחתון של הבניין ולה כניסה נפרדת ו"נאסר בזה על מי מהצדדים, מכל סיבה או טעם שהוא להגיע לדירה בה מתגורר הזולת".

90. מן הראיות עולה שהנאשם הפר איסור זה. המתלוננת סיפרה בעדותה כי הזמינה טכנאי בשם י' לצורך תיקון כיריים ביחידת הדיור וכי בשעה זו שניים מאחיה, ע' וח', היו עמה בבית. כשי' הגיע "מ' ניסה לעצור מבעדו מלרדת לדירה ואיים עליו שלא יעשה שום שינויים בבית, הבית שלו. י' ענה לו זאת הפרנסה שלי. בכל מקרה י' נכנס וטיפל בבעיה תוך כדי שהוא מטפל מ' נכנס לדירה, עמד בפנינת האוכל והציץ כדי לבדוק שלא נעשים שינויים בדירה" (פ/19 ש' 17-10; פ/21 ש' 2).

91. הנאשם לא התכחש, בעדותו, לכך שנכנס לדירה, הגם שהציג תיאור מצמצם לפיו "יום שישי אחד אני יושב מבשל במטבח, אני רואה את י' כ טכנאי במושב [...] בחצר, יורד לכיוון הדירה של א'. ראיתי את זה מהחלון. שאלתי אותו מה אתה עושה פה והוא אמר אני מחפש את הדירה של ע'. [...] ירדתי איתו להראות לו איפה ע' גרה. הוא דפק בדלת, היא או ע' פתחו ושני האחים שלו היו בדירה ע' וח'. הצצתי פנימה [...] ראיתי שהחליפו ברזים בכיור [...] הייתי שם, הם אומרים חמש דקות עד שבע דקות. הייתי מטר, נכנסתי צעד אחד או שניים לתוך הדירה. אז ע' התחיל לצעוק ולצלם. לקחתי את הרגליים ויצאתי החוצה" (פ/99 ש' 29 - פ/100 ש' 5).

בהודעתו במשטרה מיום 16.2.15 (ת/14) הציג הנאשם תיאור דומה: "ביום שישי בצהריים אני רואה מישהו מוכר לי מהמושב בשם י' כ שהוא איש טכני שמתקן דברים [...] אמרתי לי' שכל המושב יודע שיש סכסוך ביני לבין ע' והיא לא יכולה לעשות שינויים בבית ולי יש עדיין זכויות על הבית, י' אמר לי שביקשו ממנו לעשות משהו ושאני לא אמנע ממנו לעשות את זה. אני אמרתי לו שאני חלק מהבעלים של הבית ושלא יעשה שינוי [...] הגעתי איתו לפתח הבית של ע', הוא תקתק בדלת, אני לא זוכר מי פתח את הדלת בדירה שע' מתגוררת שני האחים ח' וע', ע' הבן שלנו וע'. אני נכנסתי צעד אחד לתוך הדירה, עברתי את מפתן הדלת, הצצתי פנימה לכיוון המטבח, ע' צרחה עלי" (ש' 23-11). בהמשך הוסיף "נכנסתי רק ליד הדלת כדי להבין מהטכנאי איזה שינוי הוא מתכוון לעשות בדירה" (ש' 85).

ראו גם הודעה נוספת של הנאשם, ת/13 ש' 7-18, בה מסר כי נכנס לדירה ונשען על הקיר וכן ש"אני יודע שאני מנוע מלהיכנס לשם". הוכחה נוספת לכניסה לדירה מצויה בדו"ח צפיה של תיעוד וידאו של האירוע, שהוגש ללא התנגדות כת/15.

92. מכאן שהנאשם נכנס לדירה, בניגוד לאיסור שנקבע בצו. כאמור, איסור זה נקבע לפי הסכמת הצדדים כשלפי הפרוטוקול ת/18 הנאשם נכח באולם. כאמור, הוא אף אישר בחקירתו ת/13 שהיה מודע לאיסור הרלבנטי. בנסיבות אלה יש לקבוע שהפר במודע את הצו.

גם להפריה זו לא ניתן להתייחס כדבר זניח. לא דובר בהתרחשות מקרית או תמימה אלא בהחלטה של הנאשם להתלוות לטכנאי שהזמינה המתלוננת תוך שהוא אוסר עליו לבצע שינויים בדירה, מהלך הקשור בטענותיו הרכושיות במסגרת הסכסוך עם המתלוננת. הכניסה לדירה בוצעה כדי "לפקח" על ההתרחשות בהקשר זה.

הצו ניתן כדי להפריד בין הצדדים ולמנוע התנהגויות מעין אלה, על פוטנציאל "ההתלקחות" והפגיעה במתלוננת הגלום בהן. משכך, דובר בעבירה נוספת של הפרת הצו. לבסוף, ריבוי הפרות צווי ההגנה מוסיף ומרחיקן מגדרי "זוטי דברים".

הכרעה

93. מן הטעמים שפורטו לעיל, הנאשם מזוכה מן העבירות שיוחסו לו בחלק הראשון לאישום הראשון (תקיפת ע'), ובאישום השלישי בחלקים השני והשלישי (הפרות של צו הגנה).

94. הנאשם מורשע בעבירות הבאות:

בנוגע לחלקים השני והשלישי של האישום הראשון: בעבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין ובעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

בנוגע לחלקים הרביעי והחמישי של האישום הראשון: בעבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין. אציין כי היה מקום להרשיע את הנאשם בשתי עבירות היות שדובר בשני מעשים נבדלים, אך אמנע מכך היות שהמאשימה ייחסה לנאשם עבירת איומים אחת בלבד בפרק הוראות החיקוק של האישום הראשון.

בנוגע לאישום השני, לחלק הראשון של האישום השלישי, ולאישום הרביעי: בשלוש עבירות של הפרת צו הגנה, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין.

95. בהתאם להסכמתם, ניתנת הכרעת הדין בהעדר הצדדים. **המזכירות** תשלח לצדדים את ההכרעה.

96. טיעון לעונש יישמע ביום ____ 25.12.17 בשעה 11:30. אם רצון ההגנה בתסקיר, תגיש בקשה מתאימה לאלתר בצירוף תגובת המאשימה.

97. מטעמי יעילות, מבלי שיהיו בכך רמז או אמירה בדבר העונש שיוטל על הנאשם ואך על מנת להותיר חלופה עונשית זו כאפשרות לשקילה, אני מורה לממונה על עבודות השירות לערוך חוות דעת אודות הנאשם ולהגישה לבית המשפט עד ליום 18.12.17. **המזכירות** תעביר לממונה החלטה זו בצירוף פרטי הקשר של ב"כ הנאשם כולל מספר פקסימיליה וזאת לצורך זימון הנאשם לראיון.

ניתנה היום, י"ח חשוון תשע"ח, 07 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.